SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1859. Vrijdag 5 Augustus. N°. 31.

Prijs per Jaar voor *Samarang ƒ* 12.—
" " " buiten *Samarang* " 14.—

Advertentiën te bezorgen tot 12 *ure 'smiddags.*

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN VRIJDAG UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden*; verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ¹/₂ *recepis*, behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van 26 Julij 1859 no. 27, is aan John Chanter te London, verleend een tot uitsluitende vervaardiging en verkoop der voorwerpen strekkend octrooi (no. 27 van het register) voor den tijd van tien jaren, gerekend van af den dag, op welken de duur van het in Nederland verleend octrooi is ingegaan, op de eerste invoering van eene buiten Nederlandsch-Indië geoctroijcerde uitvinding, bestaande in verbeteringen aan rooster staven.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur - Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking onder toekening van wachtgeld, de derde commies bij de algemeene rekenkamer *C. B. D. Ohrly*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen klerk bij den algemeenen ontvanger te Makassar, *W. S. Belk.*

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de resident van Tagal, *C. F. Boudriot.*

Eervol, alsnog wegens vertrek, als lid in het hoog militaire geregtshof van Nederlandsch-Indië, de kapitein-luitenant-ter-zee *N.* baron *Gansneb* genaamd *Tengnagel,* thans in Nederland; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Eervol, wegens vertrek, als lid, tevens secretaris der subcommissie van onderwijs te Samarang, Jhr. *C. F. Siberg,* onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, van de functien van landmeter te Padang, *W. Kraft,* ingenieur der burgerlijke openbare werken aldaar.

BENOEMD:

Tot Nederlandschen vice-consul te Foochow Foo, in China, de heer *A. B. Neilson jr.*, lid van het Amerikaansche handelshuis Olijphant & Co.

Tot commies op het residentie-kantoor te Sibogha (residentie Tappanolie). *H. J. van der Ven,* laatstelijk ambtenaar ter beschikking van den adsistent-resident van Benkoelen.

Tot zoutverkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Banjermassing (residentie Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo), de gepensioneerde kapitein van het Nederlandsche leger *C. J. Soeters Gosenson.*

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Banda, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Padang Pandjang, *H. Obertop.*

IN DIENST GESTELD:

Bij 's lands burgerlijke openbare werken, de door Z. M. den Koning benoemde en onlangs uit Nederland aangekomen adspirant-ingenieur Dr. *G. Ulenbroek;* met bepaling dat hij werkzaam zal zijn onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur van den waterstaat in de residentie Batavia en verblijf houden ter hoofdplaats van dien naam.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot het uitreiken aan *J. Groneman* eener acte van toelating tot het uitoefenen van de genees-, heel- en verloskundige praktijk te Batavia.

Bij de Commissie tot ondersteuning van behoeftige Christenen in de Bataviasche afdeeling.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid, *H. J. van der Plas,* onder dankbetuiging voor de door hem bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, *J. J. Modderman*, president der weeskamer te Batavia.

AANGESCHREVEN:

Den resident van Soerabaija, om den eerwaarden heer *M. van den Elzen,* te erkennen als pastoor bij de Roomsch-Katholijke gemeente te Soerabaija.

GOEDGEKEURD:

Dat door Directeur der Cultures.

Bij het Cader der Landelijke Inkomsten en Cultures,

IS GEPLAATST:

In de residentie Japara, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse *C. L. Rosemeier.*

ZIJN OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Madioen naar de residentie Bagelen, de controleur der eerste klasse, *A. A. Boers.*

Uit de residentie Bagelen naar de residentie Madioen, de controleur der derde klasse *C. H. G. van Zijll de Jong.*

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust,
Bij de Sub-Commissie van Onderwijs te Padang.

IS ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid, *W. Kraft,* ingenieur der eerste klasse bij de burgerlijke openbare werken aldaar, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

IS BENOEMD:

Tot lid, *J. Lion*, luitenant-kolonel, militaire commandant der Padangsche benedenlanden.

MILITAIR DEPARTEMENT.

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, de ontslagen klerk bij den eerstaanwezenden genie-officier te Batavia *F. D. Angus.*

BEKENDMAKINGEN.

Voor het Land. Op Maandag den 8sten Augustus 1859, zal door tusschenkomst van het Vendu-kantoor, ter plaatse waar dien dag Vendutie zal worden gehouden, voor rekening van het Gouvernement voor afbraak publiek worden opgeveild, de gebouwen en opstallen die zich bevinden op het erf, gelegen even buiten en bezuiden deze stad, aan den weg van *Karang Bidara* naar *Djarnatan*, wijk Lett. E. No. 505, verponding No. 630, thans geoccupeerd door het *Militair Departement, Boits, Thielman, J. W. Verstift* enz., liggende de voorwaarden van verkoop van heden ter inzage, voor een iegelijk, ten kantore van den Adsistent Resident voor de Comptabiliteit alhier.

SAMARANG, *De Resident,*
den 26sten Julij 1859. D. C. A. VAN HOGENDORP.

Met referte tot zijne annonce voorkomende in de Javasche Courant van den 27sten Julij ll. No. 60, maakt de ondergeteekende bekend, dat op Woensdag den 10den Augustus aanstaande, des morgens ten 10 ure, ten zijnen bureele, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (Staatsblad 1829 No. 67) openbare uitbesteding zal worden gehouden, voor de levering van verschillende benoodigdheden gedurende het jaar 1860.

Gadingbebbenden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten vóór of uiterlijk op het hiervoren bepaald tijdstip intedienen, bij de te houden uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel gemagtigden te zenden.

SAMARANG, *De Resident van Samarang,*
4 Augustus 1859. D. C. A. VAN HOGENDORP.

De Resident van *Samarang* maakt bij deze aan de gemeente bekend, dat de door hem naar aanleiding van artikel 3 der ordonnancie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië van den 14den Julij 1859 (Staatsblad no. 47) benoemde commissie, door welke de bepaling en toewijzing der vergoeding in eersten aanleg zal geschieden van de verzoeken om vergoeding van de eigenaren van slaven, voortvloeijende uit de bij de wet van den 7den Mei 1859 (Staatsblad No. 46), afgeschafte Slavernij in Nederlandsch-Indie, is zamengesteld uit de Heeren

P. J. SERLÉ . . . . *President.*
H. DEELKEN . . . . . . }
Mr. H. N. GROBEE . . . } *Leden.*
P. W. SCHUSLER . . . . }
J. T. WHITE . . . . . . } *Leden plaatsvervangers.*

SAMARANG, *De Resident van Samarang.*
3 *Augustus* 1859. D. C. A. VAN HOGENDORP.

De Ingenieur 1e. klasse, Chef der 3e. Waterstaats-afdeeling, maakt bij deze aan de gemeente bekend, dat op den 8sten dezer, de passage langs het Oostelijk gedeelte van den Pontjolschen weg, tot nader opzeggens zal afgesloten worden.

SAMARANG, *De Ingenieur voornoemd:*
den 4 Augustus 1859. P. VAN BAAK.

Voor het Land. Debiteuren aan het Vendu-Departement te *Samarang*, over de maand Mei jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet vóór of uiterlijk op ultimo dezer moet geschieden, bij gebreke waarvan de betaling in regten zal worden gevorderd.

SAMARANG, *De Super-Intendent,*
den 4den Aug. 1859. KEIJZER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 8sten Augustus 1859.
Voor het Commissie-huis van *Andreas, Schallig & Co.*, van diverse goederen, en van de gebouwen en opstallen, gelegen in Wijk la. E, No, 505, voor afbraak.

Op DINGSDAG den 9den Augustus 1859.
Voor de Toko van *Thooft & Co.*

Op WOENSDAG en VRIJDAG den 10den en 12den Augustus 1859.
Bij den Pachter der Pandjes-huizen.

Op ZATURDAG den 13den Augustus 1859.
Voor het Commissie-huis van *Andreas, Schallig, & Co.*

Advertentiën.

Op Zaturdag den 6 Aug. aanstaande,
ZAL
VENDUTIE WORDEN GEHOUDEN
ten Huize van den WelEdel-Geboren Heer

C. ANDREAS,

aan den Bodjongschen weg,

van twee goed gedresseerde Arabische Rijpaarden, twee span hardloopende Wagenpaarden, Perzische melkgevende Koe-

beesten, eene zoo goed als nieuwe Reiskoets, een Engelsche Toerwagen, pas nieuw bekleed, Wagentuigen waaronder voor vier Paarden, Engelsche Zadels, een Palanquin met Engelsch onderstel.

Diverse Meubelen, als: Spiegels, Schilderijen, Mahoniehouten Toilet-kast met spiegel, Tafels, Mahonichouten Toilet-tafel met marmeren blad, Stoelen, Banken, Consôles met marmeren bladen, Mahoniehouten en andere Kasten, Groote en Kinder-Ledikanten, Wasçh-tafels met en zonder marmeren bladen en spiegels, een Draai-Orgel spelende 32 airs met trom en trompetten, Kroon-, Tafel-, Hang- en Muurlampen, Knaapjes en wat verder tot eenen netten inboedel behoort. (938)

door SOESMAN & CO.

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

EENE AARDBEVING OP HAÏTI.

I.

Het was de 31ste April van het jaar 1842.

Het Hamburger koopvaardijschip *Albertus* naderde het land. In het verschiet lag, in het rijke gewaad, waarmede slechts de tropische hemel de natuur vermag te bekleeden, gesierd met weelderige bekoorlijkheden, gehuld in een ligten ochtendnevel en omgeven door den doorzigtig helderen vloed met zijn grond vol prachtige gewassen, schitterende mosselen en koralen — het sieraad des Oceaans, de trots der Antilles: Haïti.

Op het dek van den *Albertus* zag men een jong mensch met fijngesneden gelaatstrekken, die nog meer uitdrukking erlangden door de fiksch geteekende wenkbraauwen boven de groote, donkere oogen en den welbesneden baard boven de frissche, roode lippen.

Zijn blik rustte met eene van verrassing en verrukking getuigende uitdrukking op het paradijsachtige eiland, met zijne zich fier ten hemel verheffende, met boomen begroeide hoogten, langs wier voet een in duizenderlei kleuren afwisselende woudgordel heên liep, tusschen welks boomen de witte muren en de slanke torens van onderscheidene honderd villas, paseos en dorpen zigtbaar waren.

De oogen van onzen jongen man waren, als door eene betoovering, onafgewend op dit verrukkend natuurtafereel gevestigd; zulk eene weelderigheid in den plantengroei, zulk eene pracht van groen, zulk eene volheid van natuurrijkdom had hij nooit gezien; van een toovergodinnen-land zoo als dit zich thans uit de golven der zee verhief, had hij nog nooit gedroomd.

Dit tooverelland is dus Haïti! Hetzelfde Haïti, welks treurige geschiedenis, van af den tijd, toen het voor het eerst door de schepen van Columbus met de zegeningen der beschaving bekend werd, tot heden toe, op elke bladzijde met bloed bevlekt is, datzelfde Haïti, welks vrijgevige boomen na elkander het bloed der Caraïben-Indianen, het bloed van Afrika's mishandelde zonen en dat van hunne vermoorde meesters, het bloed van het Fransche leger, het bloed van zoo vele duizenden zijner eigene kinderen en van zoo vele duizende vreemdelingen heeft gedronken!

Arm . . . rijk land! . . .

Het schip naderde de oevers der stad Cap Haïten. Eene boot uit de stad, door twee schier naakte negers voortgeroeid, legde aan en weldra daarna betrad een geheel gekleed, doch daarom niet minder zwarte neger, het dek. Het was de loods, aan wien de kapitein thans het commando en de verantwoordelijkheid moest overgeven.

Het schip voer de haven binnen, en wierp het anker. Eene tweede boot bragt drie ambtenaren aan boord. Het waren de haven-kapitein, een lang gebouwde zwarte in een uniform, bestaande uit een platten halvemaanvormigen hoed, blaauw lakenschen rok met gouden knoopen en epauletten, voorts de kapitein van het loods-wezen, een mulat, en eindelijk de haven-secretaris, een schier blank jongmensch in burgerkleeding. Zij namen de scheepspapieren in ontvangst.

De kapitein begaf zich naar het gouvernements-bureau, waar de namen der aangekomen passagiers in het register werden ingeschreven.

De naam van onzen jeugdigen Franschman was Charles Tréville.

Hij ging alleen door de stad.

Het was heden Zaturdag, derhalve marktdag. De zwarte verkoopers en verkoopsters lagen op den bodem nedergevlijd, omgeven van hunne op platanen-matten uitgespreide koopwaar; zij lachten en zwetsten en boden, in den eigenaardigen tongval van hun Fransch, hunne waar te koop aan, bestaande in versch en gezouten vleesch, gevogelte en visschen, chinas-appelen, bananen en peren, aardappelen, boonen, platanen, maïsmeel, suiker, brood, koffij enz., enz.

Hoe belangwekkend dit zoo eigenaardig bonte tafereel voor een vreemdeling ook zijn moest, toch waren Tréville's gedachten elders bezig.

— Den heer Paul Robert Pelletier
» Cap-Haïten.

luidde het adres van zijn aanbevelings-brief.

Laatste Vendutie
à tout prix
op Maandag den 8sten Augustus,
in de Toko der Heeren
ANDREAS, SCHALLIG & CO.,
bestaande uit:

Eng. Lampen, do. Kantoorlampen, Thee-Serviezen, Porceleinen Kopjes, Cristallen Water-, Wijn-, Bitter- en Madera Glazen, Vruchtenschalen en Karaffen, Eng. Hangsloten, Prachtige Wagen- en Bendio Lantaarns, Beng. Zeep, Spaansch Groen, Spijkers, Haantjes Bier, fijne Wijnen, Selterswater, diverse Likeuren en Rum van *Focking*, Vruchten op Water en Brandewijn, diverse Provisiën in kleine kavelingen voor huiselijk gebruik, Toko-Meubilair dat op de vorige vendutiën niet is kunnen verkocht worden.
(952) THOOFT & CO.

☞ Bij deze vendutie kunnen geene goederen bijgebragt worden.

VENDUTIE
Op Dingsdag den 9den Augustus,
voor ditmaal
IN HET LOCAAL DER HEEREN
ANDREAS, SCHALLIG & CO.,
van het door zeewater beschadigde gedeelte van:

B B 58/81 } 16 kisten gebleekte Calicots.
 8 „ Ruwe „
L. T. C. 865/74 10 „ 6/4 Indigo blaauwe Calicots.
S & C 522/24 3 balen 8/4 Molton-Dekens.
 525/32 8 „ 70 duims Ruwe Drills.
 533/40 8 kisten 6/4 Ruwe Calicots.

Voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, aangebragt per Ned. Schip *Admiraal van Heemskerk*, Kapt. J. Koning, door
(953) THOOFT & CO.

OP VENDUTIE
van DINGSDAG 9 Augustus,
ZULLEN WIJ NOG VERKOOPEN
voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan,
in het Vendu-Locaal der Heeren
ANDREAS, SCHALLIG & CO.,

J B / E M 4787/96 10 kisten Ruwe Calicots, allen min of meer door zeewater beschadigd, aangebragt met het Ned. schip *Admiraal van Heemskerk*, kapt. J. Koning.
(954) THOOFT & CO.

Op Vendutie
van Dingsdag 9 Augustus,
zullen wij nog verkoopen
voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:
het door zeewater beschadigde gedeelte van

S & C	1	1 kist	5/4	Ruwe Calicots.
„	2/10	9 id.	6/4	idem.
„	11	1 id.	7/4	idem.
„	12/14	3 id.	5/4	Witte Madapollams.
„	15/19	5 id.	6/4	idem.
„	20	1 id.	7/4	idem.
„	100/102	3 id.	5/4	Ruwe Calicots.
„	103/110	8 id.	6/4	idem.

allen min of meer door zeewater beschadigd, aangebragt met het Ned. schip *Admiraal van Heemskerk*, kapt. *J. Koning*.
(955) THOOFT & CO.

Op Dingsdag den 9den Augustus,
TOKO-VENDUTIE VOOR DITMAAL
in het Vendu-Locaal van de Heeren
ANDREAS, SCHALLIG & CO.,
van diverse Lijnwaden, Handschoenen, Kousen, Zijden Zakdoeken, Piqué, Wit Linnen, Broekenstof, Boter, Provisiën, enz., enz.
(956) THOOFT & CO.

OP VENDUTIE
van 9 Aug. zullen wij nog verkoopen:
$5^4/_{12}$ doz. Schoppen
1 kt. inh. 60 st. Chinesche Zijde (witte)
65 „ „ „ (geele)
10 Kisten elk van 10 katties Chinesche Thee.
(957) THOOFT & Co.

OP WOENSDAG DEN 10 AUGUSTUS 1859,
ZULLEN DE HEEREN
Geb. Roselje & Co.,
te Batavia,
voor rekening van belanghebbenden aan den meestbiedenden publiek verkoopen:

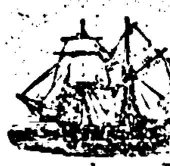

Het ter reede van *Batavia* liggende Ned. Schip *VIJF GEBROEDERS*, groot 465 gemeten Lasten.
Het Schip met deszelfs Masten, Stengen en verdere Rondhouten, Zeilen, Staand- en Loopend Tuig, Ankers, Kettingen en verdere Inventaris zal IN EEN KOOP worden opgeveild.

Dagelijks kan het Schip bezigtigd worden.

Naauwkeurig gespecificeerde Inventarissen zijn op aanvrage bij de ondergeteekenden verkrijgbaar, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn bij
De Agenten,
B. KOPERSMIT & Co.,
(883) te *Samarang, Batavia* en *Soerabaija.*

Op Woensdag en Vrijdag
den 10den en 12den Augustus.
In de Chinesche kamp bij den Pachter der Pandjeshuizen, van vervallen linnen Pandgoederen, over het 2de kwartaal 1858. (958)

UITBESTEDING.
Wordt ter kennisse van belanghebbenden gebragt, dat op den 16den Augustus aanstaande door de ondergeteekenden zal worden uitbesteed, de levering van Dranken, voor het jaar 1800 zestig, ten behoeve der Militaire Kantine te *Willem I*, liggende de voorwaarden der leverantie ter lezing op de Bureaux der Militaire Kommandanten te *Batavia, Samarang, Soerabaija* en *Willem I.*
De Commissarissen der Militaire Kantine te Willem I,
F. H. D. SPELTIE, Kapitein.
(916) L. H. J. WOLLWEBER, 1e. Luit.

THANS WEDER VERKRIJGBAAR

ons zoo gunstig bekend Madeiramerk *Keir & Co., OO,* op 1/1 en 1/2 flesschen.
(910) SOESMAN & CO.

Fijne Italiaansche
STROOHOEDEN
met
hooge bollen,
(909) bij J. P. BRANDES.

KRUID
in heele en halve blikken,
HAGEL IN SOORTEN,
(943) bij SOESMAN & CO.

Op nieuw ontvangen:
Port à Port, Madera, Rhijnwijn, diverse soorten Champagne, merk *Cliquot* en *Jacquesson*, allen superieure kwaliteit en op heele en halve flesschen.
LIKEUREN van *Focking.*
Haantjes en Lans BIER en diverse Wijnen,
(939) bij F. A. PRINGIERS.

Weder verkrijgbaar:
CREPÉ KRUID,
in heele en halve blikken,
(942) bij F. A. PRINGIERS.

Verw-Kwasten
in soorten, bij
(959) SOESMAN & CO.

Echte Kamferhouten Koffers,
in stellen van 4 stuks.
(960) SOESMAN & CO.

Fraaije Etagère Voorwerpen in gekleurd en mat Kristal, als: Portefleurs, Flacons in soorten, Vazen, enz.
(961) bij SOESMAN & CO.

JAPANSCHE NACHTSPIEGELS,
groote, middelsoort en kleine,
(962) bij SOESMAN & CO.

SPIJKERS
van $1^1/_2$ tot 3 duim in kleine partijtjes en en gros,
(963) bij SOESMAN & CO.

IJZEREN WATERKETELS,
verglaasd en vertind,
in verschillende grootte, verkrijgbaar
(964) bij SOESMAN & CO.

KANARIE **VOGELS,**
(965) bij J. F. THIELEMAN.

LIM & CO.
Verkrijgbaar:
KOFFIJ
voor huiselijk gebruik, à 40 ct. per kattie,
en
Echt Pommeransen en van der Veen Bitter. (941)

Pauillac Médoc *Victor Peytiu*, St. Juliën *Baöur & Co.*, Cantenac *Borchard* en andere goede merken, Kistwijn, Chateau-Lafitte, Chateau-Lachenay, Cantemerle op 1/2 flesschen, fijne Muscaat, Haut-Sauterne en andere Witte Wijnen, superieure kwaliteiten Rhijnwijn, Bourgogne, Champagne, Likeuren van *Focking*, Cherry-Cordial en Cherry-Brendy, groote vooorraad van verschillende merken Genever, Cognac *John Alberty*, Old Champagne Cognac 1795, etc., etc.
(908) SOESMAN & CO.

Echte H & S Eau de Cologne
in korte en lange flesschen, fijne Toilet-Zeep van de *Société Hygiénique*, bij
(911) SOESMAN & CO.

Fijne Italiaansche Stroohoeden, hooge bol, Farinier- en Kinder-Stroohoeden en Petten, in soorten, bij
(912) SOESMAN & CO.

BILLARD LAKEN
en
Koetsiers Hoeden,
(966) bij F. A. PRINGIERS.

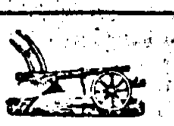

AMERIKAANSCHE PLOEGEN,
(967) bij VAN DEN BROEK & VEECKENS.

Een neger geleidde hem naar een in modernen stijl opgetrokken, op een paleis gelijkend huis, waarvan het parterre het kantoor en de eerste verdieping de appartementen van den heer Pelletier bevatteden.

De heer Pelletier had een lange gestalte en een ernstig voorkomen; hij was smaakvol en naar het laatste modejournaal van Parijs gekleed.

Tréville stelde hem den brief van zijn vader ter hand. Daarin werd onder anderen gezegd:

— Met genoegen maak ik, van de gelegenheid eener handelsreis van mijn zoon Charles naar West-Indie gebruik om u mits dezen te kennen te geven, hoezeer het mij zou verheugen, onze sedert jaren afgebroken handelsbetrekkingen weder te zien aangeknoopt. Mijn zoon, dien ik u hiermede aanbeveel, is van de noodige volmagten en instructien voorzien, hij zal de eer hebben, u het verdere mondelings mede te deelen. . .

Pelletier had op het, de hoffelijkheid zijner bewoners zoo beroemde eiland, de galante beleefdheid van zijn vaderland niet kunnen afleeren; in den vreemde ontstaat er al spoedig eene toenadering tusschen landslieden; met de meeste voorkomendheid stelde hij zijn huis en zijne diensten ter beschikking van den jongen Tréville.

Men sprak over handelszaken, over Frankrijk, Haïti en zijn toestand, en de heer Pelletier, die met betrekking tot dit laatste niet veel verblijdens had mede te deelen, zeide zijn gast in vertrouwen, dat hij voornemens was, zich met der woon op Havana te gaan vestigen, waar hij, door de bemoeijingen van een' goeden vriend, reeds eene plantage had aangekocht.

— Waarom, zeide hij, zal ik hier, waar het oproer steeds aan de orde van den dag is, voortdurend in bezorgdheid leven? Het is waar, wij blanken zijn hier in aanzien, en onze persoonlijke veiligheid loopt juist geen gevaar; want zelfs ook bij meer ernstige conflicten, was de ontvouwing der consulaatsvlaggen nog altijd toereikend, om de rust te herstellen, doch desniettemin is onze stelling regtens slechts eene *geduldе*. Boyer, de kleurling, voor levenslang tot president gekozen, is geen vriend der blanken, en heeft den inboorlingen verboden, huwelijken met hen aan te gaan. Geen blanke kan burger of grondeigenaar worden. Het is jammer voor dit land, met eene onuitputtelijke vruchtbaarheid des bodems en het gelukkigst klimaat gezegend, dat het in de handen dier bekrompen en vadzige negers en onder het abnormale beheer al meer en meer verarmt en wegkwijnt. Ik zal blijde zijn, als ik van dit zwarte volk, hetwelk zelfs door den Amerikaanschen neger niet als zijns gelijken erkend wordt, en dat hier den meester speelt en op zijne beurt wederom ten spel is aan enkele eerzuchtigen, niets weërzie...

De doffe toon van een klok weërgalmde door het huis.

— Mag ik u verzoeken, mijnheer Tréville, mij naar de eetzaal te volgen?..... Ik zal de eer hebben, u daar mijne vrouw en mijne dochter voor te stellen.

Tréville nam dit aanbod natuurlijk volgaarne aan, en bevond zich dan ook weldra in de zaal, waar vrouw en dochter des huizes, geholpen door eene jonge negerin, nog met het dekken van de tafel bezig waren.

Mevrouw Pelletier was eene tamelijk kleine, corpulente, doch levendige vrouw, van nagenoeg veertigjarigen leeftijd, wier nog altijd belangwekkende wezenstrekken de sporen van vroegere schoonheid droegen.

De jonge jufvrouw Pelletier had eene slanke jonkvrouwelijke gestalte; hare groote, donkere oogen drukten al dat zachtmoedige uit, dat men anders in den regel aan blaauwe oogen toeschrijft. Het zwarte haar dat weelderig golvende haar edel gevormd voorhoofd omringde, was in den nek op Grieksche wijze vastgeknoopt en door een met paarlen versierden haak bijeengehouden. Hare kleeding bestond uit een linnen jurk, welke eene zoo verblindend witte kleur had, als slechts onder de tropische zon is te verkrijgen en die dan ook inzonderheid op Haïti wordt aangetroffen. Dat gewaad, hetwelk de symetrische, aan de schoone en zachte lijnen der Grieksche beeldhouwkunst herinnerende vormen haars ligchaams verried, viel coquet op twee kleine, met geborduurde muiltjes getooide voetjes neder, en de wijde mouwen lieten den blik vrij op een paar fijngevormde armen rusten, waarvan de polsen door twee eenvoudige gouden braceletten waren omsloten. Een rozenkleurig lenteweder was, gelijk de dichter het noemt, op het aanvallig

IJZEREN LEDIKANTEN

voor 2 personen, Engelsch maaksel, zoomede ligte Veldbedden, bij
(913) SOESMAN & CO.

Pas Ontvangen

en tegen beduidend verminderde prijzen thans te bekomen: GROOTE HAMMEN, allen achterbouten, bij
(940) SOESMAN & CO.

Holloway's Zalf en Pillen.

Geene ziekte kan nadeelig behandeld worden door deze geneesmiddelen, de bloedzuiverende bestanddeelen in beide zijn eenerlei; de eene werkt van het middelpunt tot den omtrek, de andere volgt den tegenovergestelden weg; de zalf dringt binnen door de huid, de Pillen door de maag.

Deze toebereidselen zijn voordeeliger dan alle bekende medicijnen, want waar bovenmatige ontsteking der *primæ viæ* de inneming der zachtste Pillen gevaarlijk zou maken, daar kan genezing bewerktstelligd worden door de huid.

In het gansche Oostelijke halfrond is de verkoop dezer medicijnen ongeloofbaar, maar nergens dan in Java worden betere genezingen verkregen, daar is het klimaat en het ligchaamsgestel zoo wonderlijk geschikt om derzelver uitwerkende krachten ten toon te spreiden.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . f 1.—, f 3.—, f 5.—
Potjes Zalf à . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te	*Soerabaya*	bij	Le Roy & Co.
„	„	„	Mossembekker & Co.
„	*Banjoemaas*	„	M. S. Chkriman.
„	*Djocjacarta*	„	Deekens & Co.
„	*Soeracarta*	„	W. Veldman en Wed. Saffinger.
„	*Salatiga*	„	F. Kruthoffer.
„	*Tagal*	„	Mevrouw de Wed Dort.
„	„	„	A. J. van der Voort.
„	*Cheribon*	„	W. Galistan.
„	*Buitenzorg*	„	P. Schreuder.
„	*Samarang*	„	de Groot, Kolff & Co., H. L. de Lyon, Nootbaar & Joosten en

(945) bij SOESMAN & CO.

BOEK-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO.,

SAMARANG.

ONTVANGEN:

CHRISTELIJK ALBUM, in prachtband, 1847—1856.
PRUYS VAN DER HOEVEN. Levens-studien.
„ Studie der Christelijke Anthropologie.
OPEN BRIEF aan een vriend, over de Christelijke Anthropologie en de Levens-studien van Pruys van der Hoeven.
CLAVEL. Geschiedenis der Godsdiensten, 2 dn.
KASIMIRSKI. Le Koran.
VAN CAMPEN. Lichtstralen.
MARONIER. Het Christendom, de weg tot volmaaktheid.
DES AMORIE V. D. HOEVEN. Verspreide Geschriften.
VAN DER BURG. Natuurkunde.
CRUGER. Id.
SCHOEDLER'S Boek der Natuur.
ZIMMERMAN. De Aardbol, 3 dn.
VAN DEN BROEK. De Natuur.
DELAUNAY. Mechanica. (914)
BOURNE. Het Stoomwerktuig.
VAN DER AA. Ons Vaderland.
HILDEBRAND. Camera Obscura.
ROSMAESSLER. Het Water, wat het is, wat het doet en waartoe het dient.
WEILL. Tien maanden Volksheerschappij.

BOEK-HANDEL

VAN

de Groot, Kolff & Co., Samarang.

PAS ONTVANGEN:

C. J. HERING. De kultuur en de bewerking van het SUIKERRIET, bevattende de meest volkomene en naauwkeurigste Theoretische en Practische beschrijving van het Suikerriet en deszelfs bewerking, opgehelderd met eene menigte afbeeldingen, 3 dn. compleet, in prachtband. (968)

De ondergeteekenden debiteren met succes:

ROZEN EN DOORNEN.

Eerste gedichten van *J. H. VAN ROIJEN*;
prijs *f* 2,50 franco per post *f* 3.—
(843) DE GROOT, KOLFF & Co.

VOORTDUREND VERKRIJGBAAR:

C. P. Lammers van Toorenburg. Vragen en Antwoorden over de Bijbelsche Geschiedenis voor de jeugd, prijs 60 duiten.
J. J. Prins. Handleiding ten gebruike bij het eenvoudig onderwijs in de Christelijke leer, ten dienste dergenen, die belijdenis wenschen af te leggen in de Hervormde Kerk, prijs *f* 2.—
(895) DE GROOT, KOLFF & CO.

BOEK-HANDEL

van

DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

(969)

Verkrijgbaar:

SCHOOL-GEZANGEN VOOR OPENBARE EXAMENS, door den Heer J. van der Tang, eerste onderwijzer aan de 1ste Gouv. lagere school te *Soerabaija*.

f 50,000.—

of minder in leen te bekomen, onder verband van vastigheden.
(947) C. VON BORNEMANN qq.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD:

Een Huis met ruim Erf, beplant met klapper- en andere vruchtboomen, te *Salatiga* gelegen. (915)
Adres Lett. D, bij G. C. T. van Dorp, te *Samarang*.

TE KOOP:

Een zoo goed als nieuwe Bendie, met een goed gedresseerd Bendie-paard en tuig compleet. Adres
(916) W. EEKHOUT.

TE KOOP:

Eene gebruikte Vis-à-vis Wagen met Een span bruine Overwalsche Paarden, te bevragen bij
(948) J. H. DOEN.

TE KOOP:

Twee Huizen van den Heer **H. C. VAN DER WAL,** het eene aan het *Zeestrand* en het andere in de *Konijnenstraat;* adres
(917) P. C. MIEROP.

Halfweg Bodjong.

Een Huis met zes Kamers, vier Gallerijen, Bijgebouwen, geheel op nieuw geverwd,
DES VERKIEZENDE MET MEUBELS.
(919) Wed. HAUBNER.

TE HUUR

met primo September e. k.:
Het Huis aan de *Siberg-Straat*, No. 205, thans nog bewoond door den kapitein *Korneliessen*,
(918) H. W. VAN WAEY.

WORDT VERZOCHT:

Eene **PLAATSING** voor eene Europesche Dame, tot assistentie in eene huishouding, dan wel ter oppassing van van kleine kinderen. (921)
Adres onder lett. A, Bureau van dit *BLAD*.

Wordt ter overname aangeboden, eene **DAG- EN KOSTSCHOOL** met meubilair en toebehooren. Adres met *franco* brieven onder Lett. L, bij de Boekhandelaren (920) DE GROOT, KOLFF & CO.

Mev. MENDES DA COSTA,
ROESSING VAN ITERSON,
geen voornemen hebbende *Samarang* te verlaten, wenschte gaarne eenige uitbreiding te geven.

Het onderwijs wordt door haar zelve gegeven in de *Hollandsche-*, *Engelsche-* en *Fransche talen*, *Aardrijkskunde*, *Geschiedenis*, *Vrouwelijke Handwerken*, *Teekenen* en *Piano*. (949)

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer BOOT gedurende de maand
AUGUSTUS,
is geregeld als volgt:
van BATAVIA naar SAMARANG,
7 en 21.
van SAMARANG naar SOERABAIJA,
10 en 24.
van SOERABAIJA naar SAMARANG,
14 en 28.
van SAMARANG naar BATAVIA,
16 en 30.

De Boekhouders,
Em. C. WERMUTH.
(950) C. S. VAN HEEKEREN.

Soirée-Amusante!!

Op Dingsdag den 16den Augustus 1859,
ZAL DE ONDERGETEEKENDE
in het Lokaal van den Schouwburg alhier,
aan het geëerde publiek eene

SOIRÉE-AMUSANTE

aanbieden.

DE UIT TE VOEREN TOEREN ZULLEN BESTAAN UIT:
Tours de Gobelets, Prestidigitation, Escamotage, Physique Amusante, Tours de Cartes, etc., etc.,
waarna op algemeen verzoek de avond geëindigd zal worden met de bekende Voorstelling: Titi à la Représentation de

Robert le Diable,

scène burlesque, gecostumeerd.

DE PRIJZEN DER PLAATSEN ZIJN:

Voor een Heer of eene Dame . . . . *f* 2.—
„ „ Kind . . . . „ 1.—

Toegang-Kaartjes zijn verkrijgbaar op den dag der Voorstelling van 's morgens 8 tot 1 uur 's middags, aan het Komedie-gebouw.

Vaste plaatsen kunnen tegen betaling van *f* 1/2 van af heden besproken worden, bij
(951) E. CONSTANT.

---

aangezigt verspreid, dat evenwel niet regelmatig schoon, maar des te belangwekkender was, en door de ligte, schier doorschijnende, Creoolsch bruine tint nog meer bekoorlijkheid verkreeg. In de kuiltjes der wangen lag die fijne, snel opgewekte scherts, welke inzonderheid den benijdenswaardigen eigendom der kinderen van het Zuiden is.

De ceremonien van het wederzijds voorstellen waren spoedig afgeloopen.

Men plaatste zich aan tafel.

Trévilles oogen rustten van tijd tot tijd ter sluiks op het bekoorlijke wezen, dat tegenover hem zat. Hij was zigtbaar verstrooid. Hetzelfde scheen met Josephine het geval te wezen, die, nadat zij gedurende het voorstellen een vlugtigen, vorschenden blik op den gast had geworpen, verder vermeed, hem aan te zien.

Charles daarentegen zocht des te ijveriger haren blik te ontmoeten. Eindelijk gelukte hem dit.

Hoe vlugtig deze ontmoeting hunner blikken ook was, zij was van veel beteekenis. Zóó staren vreemden elkander niet aan; zóó openbaart zich niet de eerste overeenkomst tot ééne gedachte tusschen twee zielen..! Die twee personen moesten elkander reeds vroeger gezien hebben...

Dit was dan ook inderdaad het geval.

Mademoiselle Pelletier had, tot voltooijing harer opvoeding, twee jaren in Frankrijk doorgebragt. Zij had den jeugdigen Tréville bij een bloedverwant te Marseille leeren kennen, leeren beminnen. Zij was toen nog slechts vijftien, hij twintig jaren oud... Kwam hij thans zijn woord inlossen, en had de jonkvrouw te zijnen aanzien het hare gehouden?...

Josephines oogen verscholen zich, in hare verwarring, onder den sluijer harer zwarte, zijdeachtige wimpers, voor Charles gloeijende blikken. Haar boezem zwoegde hevig. Blijkbaar kostte het haar de grootste moeite, hare ziels-aandoeningen langer te beheerschen.

De heer Pelletier hief zijn glas op.

— Op het welzijn van onzen gast, wien het nog lang bij ons moge bevallen!

Het kleine aan den disch gezeten gezelschap liet de glazen klinken. Ook Josephine nam daaraan deel, zonder echter hem, dien de toast gold, aan te zien.

Charles ledigde een glas op het welzijn van zijne vriendelijke landslieden.

Pelletier vulde zijn glas weder.

— En dit glas, Josephine, dit glas op uwe heilrijke echtverbindtenis!

Tréville hief langzaam zijn glas op. Josephine vatte met eene bevende hand het hare aan. Geen droppel bloed scheen meer in hare wangen aanwezig te zijn. Het glas ontviel aan hare hand en bedekte hare sneeuwwitte kleeding met zijn donkerkleurigen inhoud. Josephine viel, haar aangezigt met hare handen bedekkende, wéer op haar stoel neder.

De heer en mevrouw Pelletier ijlden verschrikt op hunne dochter toe.

— Het is niets, sprak deze, zich spoedig herstellende; slechts eene kleine onpasselijkheid. Ik zou mij echter gaarne eenige oogenblikken ter ruste willen begeven.

Mevrouw Pelletier geleidde hare dochter de kamer uit.

Tréville zag zijn gastheer eenige oogenblikken vragend aan.

— Mejufvrouw uwe dochter zal dus weldra in den echt treden? . . .

— Ja!! zij is sedert veertien dagen verloofd, en wel zeer gelukkig. Don Diego Gomez, een rijk, jong, hupsch, braaf jongmensch, dezelfde, die de plantage op Cuba voor mij gekocht heeft, en wiens nabuur ik aldaar zal worden, bemint mijne dochter hartstogtelijk. Ik zal het genoegen hebben, u mijn schoonzoon *in spe* persoonlijk voor te stellen, zoodra hij zal zijn teruggekeerd van eene slechts eenige mijlen verwijderde *nacienda*, werwaarts hij gisteren gereden is, om een bezoek af te leggen.

(*Wordt vervolgd.*)

Geboorten.

Bevallen van eene dochter, W. E. AKKERINGA, echtgenoote van
SAMARANG, E. FRANK.
25 *Julij* 1859. (924)
Eenige kennisgave.

Bevallen van eene dochter, L. DANKMEIJER, geboren *Dinger.*
SAMARANG, 22 *Julij* 1859. (925)

Voorspoedig bevallen van eene dochter, H. E. PIETERMAAT, geboren *Horst.*
SAMARANG, 28 *Julij* 1859. (926)

Sterfgevallen.

Met de laatste mail ontvingen wij het voor ons kinderhart hoogst smartelijk berigt dat op den 31sten Mei ll. onze zoo innig geliefde Vader den Heere **J. A. VAN DAPPEREN**, kostschoolhouder en hoofdonderwijzer te *Baarn*, aldaar in den ouderdom van 63 jaar, na eene korte doch hevige ongesteldheid overleden is.
J. A. VAN DAPPEREN,
1ste Luit. te *Aijer Bangies.*
W. VAN DAPPEREN,
te *Samarang.*
Algemeene en bijzondere kennisgeving. (927)

Heden overleed tot onze bittere droefheid, ons eersteling **CARL AUGUST**, in den jeugdigen leeftijd van slechts 2 maanden en 25 dagen.
SALATIGA, E. A. HAASE. (928)
den 20*sten Julij* 1859. E. C. A. F. C. HAASE.

SAMARANG.

☞ Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Vrijdag den 19den Augustus, *des avonds te* 6 *ure*, moetende de brieven *'s namiddags te* 4 *ure* bezorgd worden.

— Men meldt ons het volgende:

Gisteren ochtend, den 29sten dezer, werd bij het overal maken aan boord van de stoomboot *Tjitarum*, liggende in de Moeara Paggerman, die uitkomt in de Moera baroe, een lijk ontdekt, dat vastgeklemd zat in het stuurboordwiel. Onmiddelijk gaf men daarvan kennis aan het kamponghoofd, doch het was eerst 10 uur, toen het lijk (dat de kapitein tegen het afdrijven had laten vast maken) uit het water werd opgehaald. 't Was het lijk eener nog jeugdige vrouw, die met voorbedachten rade om 't leven was gebragt. De handen en de voeten waren gebonden, en deze laatste tevens met een gewigt steenen bezwaard. Naar gissing kon deze gruweldaad niet langer dan vóór vier dagen geschied zijn en, naar den lagen waterstand te oordeelen, kan de dader niet verre af wezen.

Hoogst waarschijnlijk is ook hier weder jaloezij de oorzaak dezer misdaad. Was dit lijk, waaraan overigens geene kenteekenen van uiterlijk geweld te bespeuren waren, een honderd pas lager afgedreven, dan zou het door de menigte krokodillen, die zich daar ophouden, voorzeker verslonden zijn, en hierdoor ware de mogelijkheid verdwenen, van den dader te ontdekken.

— Door het ontvangen der rapporten van den gouvernements commissaris en chef der expeditie in de zuid- en ooster afdeeling van Borneo, zijn wij in staat gesteld berigten, voorkomende in ons nummer van den 28sten Julij, met het navolgende aantevullen.

De gemeenschap tusschen Pengaron en Martapoera is niet verstoord geworden. De bevolking in die streek keerde meer en meer terug en was bezig hier en daar het zoogenaamde trekpad schoon te maken en te verbeteren, zoo ook met de vernielde bruggen te herstellen.

In den omtrek van Martapoera, namelijk tot aan Kalangen over Goenong Lawek en Goenong Djabok over Karang Intan, werden dagelijks verkenningen gedaan, ten einde hier en daar nog zwervende vijanden te overvallen. Zulks was echter nog niet gelukt. Het scheen, dat de muitelingen des nachts in de verlatene kampongs verblijf hielden en over dag of zoodra het naderen der verkenningsdetachementen ontdekt werd, zich in de nabijgelegen digte bosschen verspreiden en schuil hielden.

Ook de Matapoerasche prinsen begonnen mede te werken tot demping van den opstand. Zoo is, op den 13den en 14den Julij, door den pangerang Mohamed Tambak Anjer, een der leden van het tijdelijke bestuur, met een vijftal prinsen een togt naar Karang Intan en hooger op gedaan, ten einde de gevlugte bevolking overtehalen, om naar hunne kampongs terug te keeren, als zijnde het eenige middel om te beletten, dat enkele kwaadwilligen daarin ongestraft eene schuilplaats zochten en vonden. Bij de uitreis bevonden deze prinsen de meeste kampongs boven Martapoera nagenoeg geheel verlaten: alleen de kamponghoofden waren daar aanwezig: maar bij den terugtogt naar Martapoera was het groote deel der bevolking reeds teruggekeerd en werden nog eenige achtergeblevene vrouwen en kinderen gehaald.

Bij de verschillende verkenningen werden meermalen personen gearresteerd, welke bekend stonden als voorvechters of aanvoerders der muitelingen, onder anderen zekeren Sahaib met een zijner volgelingen, die eene bende tegen Pengaron en Kalangan heeft aangevoerd en zich laatstelijk afgaf met het verschaffen van levensmiddelen aan de in zijne nabijheid zwervende muitelingen.

Op de Boven-Barito was het rustig. De hoofden aldaar kwamen met vertrouwen aan boord van het stoomschip *Celebes*, dat derwaarts ter vervanging van de *Montrado* is vertrokken. Een hunner heeft zelfs uit eigen beweging eene zending naar pangeran Hidaiat volbragt.

De aftreding van den Sultan is allerwege met welgevallen vernomen. Zijn vertrek naar Bandjermassing zoude waarschijnlijk gunstige gevolgen hebben, doordien velen nog in het onzekere bleven, zoolang hij daar vertoefde, en in dien twijfel door onruststokers versterkt werden.

Ten aanzien van den pangeran Hidaiat zijn thans zekere berigten. Hij heeft, onder den schijn van op de jagt te gaan, de vlugt genomen, vermits hij gewaarschuwd was, dat hij gearresteerd zoude worden. Naauwelijks was hij echter te Amoentai aangekomen, of hij kreeg berouw over zijne onbedachtzaamheid en schreef aan pangeran Soeria Mantaram, dat, zoo deze hem de verzekering kon geven, dat hij door den kolonel Andresen zoude ontvangen worden, hij dan naar Martapoera zouden terugkeeren. De kolonel liet hem daarop door genoemden pangeran aanmanen tot terugkeer, onder kennisgave, dat hij het zichzelf zoude te wijten hebben, indien zijn zonderling gedrag en mistrouwen de oorzaak werd, dat men hem alle vertrouwen zoude ontzeggen en hij zich-zelf zoude ongelukkig maken. — Den 16den of 17den Julij wachtte men hem te Martapoeaa terug.

Te Tabanio en tusschen deze plaats en Banjoe-Irang hielden zich benden van Tanah-laut op met de matrozen van het établissement te Kalangan, bij wie zich de voornaamste en meest dweepzieke handji's moeten bevinden. Zij hielden de in 1854 ontruimde versterking te Tabanio bezet, terwijl de overigen zich doorgaans te Poelaiari, de woonplaats van den aanvoerder pambekel Mohamed Joesoep, vereenigden, om zich van levensmiddelen en geld, dat van de bevolking geprest werd, te voorzien.

Zoodra de sedert ruim 14 dagen onafgebroken voortdurende regens zouden opgehouden hebben en de wegen weder bruikbaar zouden zijn, was de kolonel Andresen voornemens, deze bende aan te vallen.

Te Martapoera waren een 52tal Javaansche werklieden, met ongeveer 40 vrouwen en kinderen, afkomstig van de concessie Banjoe-Irang, vereenigd. Zij waren na hunne vlugt grootendeels door of op last van pangeran Hidaiat gehuisvest en gevoed.

Ook de paarden en karbouwen van dat établissement, die nadat de aandacht op deze dieren gevestigd was, bleken veelal hier en daar rond te loopen, werden door een der prinsen van Martapoera verzameld. Zoowel personeel, als paarden en rundvee zouden aan den gemagtigde van die concessie worden overgegeven.

(Java Courant.)

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 28sten Julij tot en met den 5den Augustus 1859.

J. M. da Costa, Mevr. Pattche, W. F. de Graaff, P. Corver, C. L. Sablon, A. P. Aganoor, Jhr. Mr. F. J. van Hemert, A. H. Bloem, E. J. L. Fuhri, Mevr. Versteegh geboren Muller met 2 kinderen, J. Lasinet, L. G. F. R. W. C. van den Berg, W. A. March, A. Bakker, P. W. G. Gout, W. D. Thumaas, J. M. Doeve, S. A. Scipio, A. Brown, J. M. van Leer, C. Munger, de Moll van Otterloo, Burg, L. Eschauzier, Mevr. Massingham en 3 kinderen, Mevr. Bernard.

VERTROKKEN PERSONEN.

M. Maas, G. W. Winter, S. A. Scipio, A. Cattoire, R. J. Oosterhoff, J. M. da Costa, L. G. F. R. W. C. van den Berg, P. Corver, P. W. G. Gout, A. Brown, Mejufvr. J. P. W. Rijcke, Mevr. Brandon met 2 kinderen, Jhr. Mr. F. J. van Hemert, A. H. Bloem, H. J. N. Poth, Mevr. de Wed. Deighton met 3 dochters, L. Eschauzier, A. R. J. Cramerus.

Schepen in Lading

op den 4den Augustus 1859.

Naar ——— Ned. bark Crinoline, kapt. *W. K. E. A. Paré*, agenten *Soesman en Co.*

Naar ——— Ned. bark Maria Adolfina, kapt. *A. Blom*, agenten *C. Damnitz en Co.*

Naar ——— Ned. bark Julie Claire, kapt. *A. van Oosteroom*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. bark Drie Vrienden, kapt. *L. P. Anderson*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar SOERABAIJA, Ned. schip Admiraal van Heemskerk, kapt. *J. Koning*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark President Ram, kapt. *J. R. Ulrich*, agenten *van Maanen en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Willem III, kapt. *C. van den Burg*, agenten *van Maanen en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Kas Balbair, kapt. *Said Mohamat Bin Oemar*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. schoener Srie Nagara, kapt. *Intje Kandar*, agent *Gezagvoerder.*

Naar PEKALONGAN, Ned. Ind. bark Ellen, kapt. *T. A. P. Wentholt*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar RIOUW, Ned. Ind. bark Fatahool Moebarak, kapt. *Abdul Rachim*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Bientang Timoor, kapt. *Lebeh Achmat*, agent *Gezagvoerder.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

Julij 29 - Ned. Ind. bark *Bientang Timoor*, Lebie Achmat, v. Sambas 27 Junij. — Fransch schip *Johanna*, J. Wetzel, v. Batavia 17 Julij.

Julij 30 - Ned. Ind. schoener *Almaas*, Liem Anjan, v. Soerabaija 23 Julij. — Ned. bark *President Ram*, J. R. Ulrich, v. Batavia 21 Julij. — Ned. schip *Admiraal van Heemskerk*, J. Koning, v. Batavia 22 Julij. — Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, E. Lewis, v. Batavia 28 Julij, pasagier de heer Argonant en Z. M. troepen.

Julij 31 - Ned. bark *Willem III*, C. van den Burg, v. Soerabaija 27 Julij.

Augustus 1 - Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, S. van Hulstijn, v. Soerabaija 31 Julij, passagiers de heeren van der Bank, Jaeger, Fhuri, Leroux, de Bruijn Kops, Levert, Scheffer, Smit, mevr. Versteeg en Z. M. troepen.

VERTROKKEN.

Julij 29 - Ned. Ind. bark *Ararat*, P. Verschuur, n. de Golf van Persië. — Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, n. Batavia.

Julij 30 - Ned. Ind. bark *Aladanie*, Hadjie Hasan, n. Bima.

Julij 31 - Ned. Ind. brik *Nassrie Madjit*, Said Salim Bin Hchmat Segaf, n. Batavia. — Ned. Ind. schoener *Machmood*, Hadjie Mohamat Hasin, n. Kottee en Macassar. — Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, E. Lewis, n. Soerabaija, met bannelingen.

Augustus 2 - Ned. Ind. bark *Kalimantan*, Lie Oentat, n. Cheribon en Batavia. — Ned. bark *Constance*, Kimmerer, n. Indramaijoe, Batavia, Padang en Nederland. — Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, S. van Hulstijn, n. Batavia, met bannelingen.

Aug. 3 - Ned. Ind. schip *Sara Eleonora*, D. Schuijmer, n. Batavia.

Aug. 4 - Ned. Ind. bark *Anoar Salim*, Said Abdulla Bin Oemar Habasij, n. Riouw. — Fransch schip *Johanna*, J. Wetzel, n. Batavia.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den 28sten Julij tot en met den 4den August.* 1859.

AANVOER.

Van Sambas met de Ned. Ind. bark Bientang Timor, kapt. *Lebeh Achmat.*
710 pik. boomschors, 16 pik. koperwerk, 50,000 ps. pinangnoten, 400 ps. klappers, 6 kod. kendagas, 7½ st. Chin. zijden stoffen, 257 st. ijzeren houten, 11 thails en 20 boenkol stofgoud, *ƒ* 2000 waarde aan edelgesteenten, 100 pik. ijzerwerk, 100 st. blokken, 6 blik verw-stoffen, 2 st. zeildoek, 14 zeilen, 6 st. rood katoen, 20 ps. matten, 4500 ps. zilveren guldens en 80 ps. zilveren Sp. matten, *Order.*

Van Nederland over Batavia met het Ned. Schip Admiraal van Heemskerk, kapt. *J. Koning.*
Lading van Nederland.
25 kn. wijn, *J. Hijmans.*
31 kn. manufacturen, *Mac Neill & Co.*
53 col. manufacturen en 2 kn. spiegels, *Dorrepaal & Co.*
2 kn. koopmanschappen en 400 keld. genever, *Order.*
2 kn. koopmanschappen en 100 keld. genever, *Thooft & Co.*
200,000 st. metselsteenen en 70 kn. diverse goederen, *Gouvernement*
Lading van Batavia.
33 kn. cambricks, *B. Kopersmit & Co.*
4 kn. diverse goederen, *Gouvernement.*
1 kt. schilderij en 1 kt. geweren en pistolen, *Gezagvoerder.*
En andere lading van Nederland, bestemd voor Soerabaija.

Van Soerabaija met de Ned. bark Willem III, kapitein *C. van den Burg.*
278 kelders genever, *J. Hijmans. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

Van Batavia met de Ned. bark President Ram, kapt. *J. R. Ulrich.*
50,000 st. goenie zakken, *N. H. M.*
2 kn. regalen, 1 machine, 2 pannen en 26 st. hammen, *Order. (Uit het Regalen pakhuis aldaar.)*

Van Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*
1 ks. zijden tjindees, *Sech Abdulla Bin Mohamat Babekir.*
En andere goederen zijnde lading van Soerabaija, bestemd voor Batavia.

UITVOER.

Naar Batavia over Cheribon met de Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer.*
3309 ps. diverse houtwerken en 1 reiswagen; *Dorrepaal & Co.*

Naar Riouw met de Ned. Ind. bark Anoear Salim, kapt. *Said Abdulla Bin Oemar.*
2 vn. sloten en 2 kn. printaniers, *C. Damnitz & Co. (Uit het Entrepôt.)*
100 kod. rotting-hoeden, *Lie Soon Sian.*
3164 pik. rijst, 25 ps. schapen, 2 ps. datjins met gewigten, 9 katt. Java koperwerk, 657 ps. zilveren rijksdaalders en 1585 ps. zilveren guldens, *Gezagvoerder.*

Naar Pekalongan met de Ned. brik Nassree Madjiet, kapt. *Said Salim Bin Achmat Segaf.*
1 kt. zijden plangies, *Said Eljuffrie.*

Naar Kottee en Passeer met de Ned. Ind. schoener Machmoed, kapt. *Hadjie Mohamat Yassin.*
5 kod. Java tabak, 6 pik. Java koperwerk, *Hadjie Abdulla Samat.*
18 st. Java stroo-matten en 9 katt. Java koperwerk, 1 pik. Java poeder suiker, *Intje Alie.*

Naar Nederland met de Ned. bark Constance, kapt. *M. Kimmerer.*
1054 pik. suiker, *Mac Neill & Co.*
2000 pik. koffij, *van den Broek & Veeckens.*
1 vat gort en 2 vs. spek, *Dorrepaal & Co.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*
1 kt. borduurwerk, 1 kt. lijnwaden en 11½ rol. ijzerdraad, *Wermuth & Co.*
87 pik. koffij, *Lie Goe.*
4 kn. lijnwaden, *Tjia Tjoa.*
2 kn. lijnwaden en 1 ledikant, *Tan Hian,*
2 kn. lijnwaden, *Yen Kieuw.*
4 pak. garen, *Koe Tjoenpan.*

Naar Muntok over Cheribon met de Ned. Ind. schoener Almaas, kapt. *Liem Anjan.*
Lading voor Cheribon.
100 ps. led. tonnen, 4 kod. kleine water-emmers en 30 ps. vijzel-steenen, *Gezagvoerder.*
Lading van Muntok.
2 kod. Java tabak, 48 kod. Java soekin, 10 ps. blaauwe kleedjes, 5000 ps. Java Sigaren, 4 ps. Java bamb. werk en 4 pik. kandij-suiker, *Gezagvoerder.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, *ƒ* 31.— }
Suiker, No. 16 *ƒ* 16.— } afgedaan.
Indigo, per pond *ƒ* 3,35.— }
Koe-Huiden, per corge *ƒ* 60.— }
Buffel-Huiden, per corge *ƒ* 50.— } schaarsch.
Staart Peper, *ƒ* 66.— verkocht.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *ƒ* 140.— à *ƒ* 145.—
„ tweede „ idem. *ƒ* 110.— à *ƒ* 125.—
Klapper Olie, per pikol, *ƒ* 25.—
Katjang „ idem *ƒ* 23.—
Rotting, per pikol, *ƒ* 8.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *ƒ* 17.—
Wisselkoers op Holland à pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 7den Augustus 1859.
des voormiddags te ½9 *ure.*
C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

DOOPSBEDIENING.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

Zondag den 7den Augustus 1859.
Eerste H. Dienst *des morgens te* 7 *ure.*
Hoog Dienst *des voormiddags te half* 9 *ure.*
LOF *des avonds te* 7 *ure.*

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.	Thermometer.				Winden.				Regen, Onweêr, enz.
Julij	uur 6	mg. 9	md. 3	av. 10	mg. 6	mg. 9	md. 3	av. 10	
29	21^{9}	26^{8}	32^{5}	26^{5}	O	O	NO	O	's middags een weinig regen.
30	22^{8}	26^{5}	31^{6}	26^{2}	O	O	O	O	
31	25^{9}	28^{8}	33^{2}	25^{9}	O	O	ZO	O	
Aug. 1	24^{2}	28^{5}	32^{2}	26^{3}	O	O	W	O	
2	25^{1}	28^{0}	33^{0}	26^{6}	O	ZO	ZO	O	
3	22^{5}	27^{0}	32^{1}	26^{2}	O	OZO	NO	O	
4	23^{2}	28^{7}	32^{2}	25^{9}	O	O	NO	O	

N. B. Thermom. naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij het
SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.
van Vrijdag 5 Augustus 1859, No. 31.

LANDMAIL BERIGTEN,
loopende tot 9 Junij 1859.

NEDERLAND.

— Naar men verneemt, zijn de chefs van de verschillende korpsen des legers aangeschreven, aan het departement van oorlog eene opgave in te zenden van onderofficieren, welke de vereischte bekwaamheden bezitten voor de betrekking van 2den luitenant-kwartiermeester en 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening. Gemelde onderofficieren zullen, voor zooveel eerstgenoemden betreft, vier jaren dienst moeten hebben, waarvan 2 als onderofficier, en laatstgemelden zullen ten minste 8 jaar in den rang van onderofficier moeten hebben gediend. Het examen zal weder even als ten vorigen jare, te 's Hage in den loop van den zomer plaats hebben.

— Uit Texel wordt het volgende dd. 3 Junij gemeld:

»Heden morgen werd met parade aan boord van Zr. Ms. fregat *Evertsen*, de admiraals vlag aan den voortop geheschen, die onmiddelijk met 15 schoten werd gesalueerd door het fregat *de Admiraal van Wassenaer*; en de stoomkorvetten *de Citadel van Antwerpen* en *de Vesuvius*, welk saluut met 13 schoten door *de Evertsen* werd beantwoord. Hierna begaven zich eerst de kommandanten en daarna de etat-majors der verschillende schepen naar den vice-adm. 't Hooft om Zijne Ex. hunne gelukwenschen aan te bieden.

»De kapitein ter zee van Vreeland is alhier aangekomen, om het bevel over *de Eevertsen* van den kapt. ter zee Maij over te nemen.

»De veel beschreven schietoefeningen met de batterij aan Kaap-Hoofd zullen in den loop dezer week een aanvang nemen; de stoomkorvet *Vesuvius* zal met dezelve beginnen.

»Er heerscht thans op alle werven eene groote bedrijvigheid door het in gereedheid brengen der blokschepen en kanonneerbooten.

— Naar men verneemt is eene maatschappij op het punt gevestigd te worden tot zoutwinning op het eiland St. Martin (West-Indie) welk eiland, zoo men weet, gedeeltelijk aan Nederland en gedeeltelijk aan Frankrijk behoort. In beide gedeelten heeft men zich sedert lang met de aanwinning van zout van zeer goede hoedanigheden bezig gehouden, doch sedert eenige jaren had de heer Brinnon, gewezen gouverneur van Martinique, zich er op toegelegd in het Fransche gedeelte de verbeterde wijze tot aanwinst van zout toe te passen, zoo als die met den besten uitslag in het Zuiden van Frankrijk in gebruik is. Hij heeft ter uitbreiding van dien tak van nijverheid ook concessie in het Nederl. gedeelte van St. Martin gevraagd en de Nederlandsche regering heeft, na rijk onderzoek der zaak daartoe bewilliging gegeven als geschikt om een door zijn ligging voor den handel zoo belangrijk eiland in de West-Indiën tot hooge mate van bloei op te voeren. Te eerder moet zij tot die inwilliging zijn overgegaan, omdat de zetel der maatschappij in Nederland (te Amsterdam) zal gevestigd zijn en omdat de oude zoutpannen op St. Martin (Ned. gedeelte) zoowel door overstroomingen als onvolmaakte werkwijze in de laatste jaren niet zoo veel opgeleverd hebben als vroeger vaak het geval was en als zich naar de uitgestrektheid der zoutmeeren aldaar laat verwachten. In 1856 hadden de particulieren pannen 27,000 vaten zout opgeleverd; men rekent dat, als de nieuwe middelen tot zoutaanwinning worden gebezigd, er ten minste 70,000 vaten jaarlijks zullen worden verkregen.

ZAAK VAN C. A. GUNKEL.

— Den 1sten Junij is den hoogen raad der Nederlanden (kamer van strafzaken) behandeld de zaak van *Carel August Gunkel*, die zich in cassatie heeft voorzien tegen het arrest van het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland van 16 April jl., waarbij hij, ter zake van *vergiftiging* van Louisa Esbra, is veroordeeld tot de doodstraf. — Nadat door den raadsheer Pape het verslag was uitgebragt, werd het woord gegeven aan den verdediger, mr. D. Léon, die zijne pleitrede aldus aanving:

»*Edel Hoog Achtbare Heeren!*

»In deze even treurige als belangrijke en geruchtmakende zaak als verdediger van den besch. opgetreden, heb ik bij den *judex facti* mijne overtuiging trachten over te brengen, dat hij tijdens het plegen van de hem ten laste gelegde misdaad niet was in 't geheel en volkomen bezit van zijne verstandelijke vermogens, en mitsdien de door den besch. gepleegde misdaad, als niet toerekenbaar kunnende geacht worden, niet viel onder het bereik der strafwet.

»Deze mijne overtuiging was ten deele gegrond op de omstandigheid, door den besch. blijkens de 26e overweging van het beklaagde arrest op den voorgrond gesteld, dat hij namelijk de opgevolgde vergiftigingen tegen L. Esbra had gepleegd met het doel om haar door den dood in eens van haar ligchaamslijden te verlossen en ook voor mogelijke armoede, alzoo voor eenen ongelukkigen ouden dag te behoeden.

»Gelijk echter van algemeene bekendheid is en uit het beklaagde arrest blijkt, heeft het hof van Zuidholland mijne beschouwingen omtrent de niet toerekenbaarheid van de gepleegde misdaad niet gedeeld. Als een uitvloeisel van 's hofs beslissing ten deze heeft het tevens, als in strijd met de waarheid, verworpen het zoo even vermeld doel, hetwelk de besch. volgens zijne opgave met de perpetratie van de misdaad zoude hebben op het oog gehad.

»Een en ander echter, ik erken het volgaarne, is geheel en al van feitelijken aard en voorzeker zult gij van mij niet verwachten, dat ik in deze instantie van cassatie en eene meer of min breedvoerige wederlegging zal treden van hetgeen het hof te dien aanzien binnen den kring van zijne attributen en mitsdien feitelijk heeft uitgemaakt.

»Alleen dus ten betooge van het groot overwegend zedelijk en regtmatig belang, dat er voor dezen requirant in gelegen is, dat het beklaagde arrest ter zake van na te melden wetschendingen worde vernietigd neem ik de vrijheid de aandacht van den raad te vestigen op de 27ste overweging van het beklaagde arrest *in initio*, in verband met de 36ste overweging *in fine*.

»In die 27ste overweging toch wordt het door den besch. opgegeven doel zijner wijze van handelen (waaruit tevens zou volgen dat hij was lijdende aan eene monomanie, welke de toerekenbaarheid uitsluit) *niet geheel aannemelijk geacht*, terwijl in de 36ste overweging in *fine* wordt gezegd, dat de besch. bij het plegen der misdaad achtereenvolgens heeft gehandeld met blijkbaar verstandig overleg en als daartoe gedreven door het geldelijk belang, dat hij zelf daartoe *kan* hebben gehad, *ook al mogt dit zijn gepaard geweest met bezorgdheid voor het toekomstig lot der 1ste getuige.*

»Op die weifeling, als ik het zeggen mag, die onzekerheid en aarzeling in het beklaagde arrest, ten opzigte van het cardinale punt, namelijk de toerekenbaarheid, waar het hier alleen en bij uitsluiting op aankwam, heb ik om evengemeld belang gemeend, hoewel dan ook met het oog op het wezen en den aard van het middel van cassatie, slechts *in transitu* de aandacht van dezen raad te moeten vestigen, terwijl ik overigens alle de redeneringen en gevolgtrekkingen van het arrest, vervat in de 34e tot en met de 36e overweging ter wederlegging van hetgeen ter verdediging van den besch. was voorgedragen (het niet zijn *compos mentis* tijdens de perpetratie van het feit), onaangeroerd zal laten, en ik die, hoe vreemd ze mij ook soms voorkomen, niet zal onderzoeken, noch beoordeelen. Dit alleen zal ik er van zeggen dat ik, hoewel ten volle eerbiedigende 's hofs overtuiging van schuld, voor mij zelven, ook na de veroordeeling, niet tot diezelfde overtuiging heb kunnen geraken. Wat meer is, de contenance van den nu veroordeelden, ook na de uitspraak van het arrest en de bezoeken, welke ik sedert bij hem heb afgelegd, zijne koudheid, volkomen onverschilligheid en geheele gevoelloosheid, versterken mij al meer en meer in de overtuiging, dat deze inderdaad hoogst zonderlinge, raadselachtige en onverklaarbare mensch niet is en ook tijdens de volvoering der misdaad niet was in het geheel en volkomen bezit zijner verstandelijke vermogens.

»Na deze beknopte inleiding ga ik thans over tot de ontwikkeling der drie navolgende middelen van cassatie, als: 1°. schending van art. 427 en art. 440 wetb. van strafvordering, op grond dat een der onderdeelen van de misdaad van vergiftiging, waaraan de req. bij het beklaagde arrest is schuldig verklaard, namelijk het door hem storten van arsenicum in een pot met vermicellisoep, tot gebruik voor de 1ste getuige bestemd, alleen op de bloote bekentenis van den besch., en alzoo op onwettig bewijs is aangenomen; 2°. schending van art. 427 even vermeld, omdat het hof, naar luid van de 18de overweging van het beklaagde arrest eene poging tot vergiftiging, welke door den req. in November 1858 zoude zijn bedreven, en waarvan de 6de get. mevr. van Heuven Staereling en haar zoontje onpasselijk zouden zijn geworden, mede heeft doen strekken tot bewijs der schuldpligtigheid van den req. aan de na te melden drie onderdeelen der misdaad van vergiftiging die, zoo als blijkt uit de 33 in verband met de 38 overweging van het arrest tot de schuldigverklaring aan de volvoerde misdaad van vergiftiging hebben geleid; en 3°. schending van art. 206 strafvord. uithoofde het hof het onderzoek op de teregtzitting ook heeft uitgestrekt tot een onderdeel der beschuldiging, hetwelk niet aan zijne cognitie was onderworpen en waaromtrent het arrest van verwijzing het stilzwijgen heeft in acht genomen.»

Ten slotte zeide de heer *Léon* »En hiermede EHA. HH. meen ik mij ook in deze instantie van cassatie nog, naar men beste vermogen, in deze even vreemde als ongelukkige zaak van mijne taak te hebben gekweten.

»Bij de vervulling van de uwe zult gij, ik ben er zeker van, u in deze alleen met het oog op de wet gevestigd, boven alle animositeit, oppervlakkige beoordeelingen en veroordeelingen en indrukken van buiten of nevenbeschouwingen weten te verheffen. In eene wetgeving als de onze, welke het vreemd schouwspel oplevert, dat terwijl eenerzijds schier iedere politie-overtreding en nagenoeg het minste correctionnele misdrijf aan hooger beroep onderworpen is, en aan den anderen kant een crimineel arrest in het eerste en laatste ressort souverainement door slechts vier regters wordt gewezen, zult gij ieder beroep in cassatie met die uiterste belangstelling overwegen, waarop voorzeker ieder die cassatie vraagt, aanspraak heeft, doch die gij vooral niet uit het oog zult verliezen däär waar, zoo als hier, van uwe beslissing het leven van een medemensch kan afhankelijk zijn."

De advocaat-generaal Karsseboom heeft den 6den Junij zijne conclusie voorgedragen.

De ad.-generaal de aangevoerde middelen van cassatie ongegrond oordeelende en ook geene andere gronden aanwezig vindende, waarom het arrest ambtshalve zou behooren te worden vernietigd, heeft geconcludeerd tot verwerping. De uitspraak is bepaald op 22 Junij.

ENGELAND.

— De heer Bright heeft te Birmingham in eene rede, waarin hij lord Derby »den grooten openbaren kwaaddoener" noemde, verklaard geen gouvernement op eenigerlei wijze te zullen ondersteunen, dat met de gewigtige aangelegenheid van de parlementaire hervorming den spot dreef. Spreker liet zich breedvoerig uit ten gunste van stipte onzijdigheid en geloofde aan geen Franschen inval, maar wel aan eene misleiding, door het Engelsche bewind gepleegd, hetwelk eene deelname aan den krijg als hoogst waarschijnlijk beschouwde, ofschoon het onzijdigheid voorgaf.

— In de *Freetrade Hall* te Manchester heeft onlangs eene zoogenaamde neutraliteits meeting plaats gehad. Kossuth was de voornaamste redenaar van den avond. »Het is een bewogen tijd waarin wij leven, zeide hij, en ik geloof dat ik aan een tijdstip in mijn leven gekomen ben, dat mij zeer spoedig tot de vervulling van gewigtige pligten in mijn vaderland kan oproepen, want mijn vaderland moet spoedig zijne banier ontrollen. Frans Joseph van Oostenrijk is thans in eenen grooten oorlog gewikkeld, die in Italie een aanvang neemt, doch zich ook tot andere gedeelten van zijn staat zal uitstrekken. Het is een oorlog, waarom ik lang den Vader der menschheid gebeden heb, daar ik geloof, dat hij zal leiden tot de verlossing van mijn eigen dierbaar vaderland en van andere onderdrukte nationaliteiten. Ik heb hooren zeggen, dat ik in deze aangelegenheid van non-interventie van Engeland niet moest medespreken, daar het eene zuiver Engelsche kwestie is. Wie kan zeggen, dat ik gedurende mijn verblijf in Engeland mij ooit in zijne inwendige aangelegenheden heb gemengd? En wat de non-interventie van Engeland in dezen oorlog betreft, zoo vraag ik aan het Engelsche volk of dit niet eene vraag is welke ook mijn eigen vaderland betreft? De eenige vrees, welke ik koester, is dat Engeland de partij van Oostenrijk zal kiezen en zich daardoor in de binnenlandsche aangelegenheden van Hongarije zoude mengen, want ik twijfel er niet aan of er worden invloeden gebezigd om Engeland in den oorlog te wikkelen. Wat een aanval op Engeland van de zijde van den keizer der Franschen betreft, dit is een denkbeeld dat in het geheel geen grond heeft. Keizer Napoleon heeft lang genoeg in Engeland gewoond, om te weten dat met Engeland, bij zijne onuitputtelijke geld- en andere hulpmiddelen, niet te schertsen is. Zoo hij Engeland aanviel, dan zoude hij niet met een leger, maar met eene geheele, eensgezinde natie te doen hebben, waarvan elk man een held zoude zijn. Engeland heeft zich nimmer vernedert en zal zich nooit voor eenig land der wereld vernederen. Engeland werd niet aangevallen, toen zijn leger en zijne vloot in Indie waren, want Engeland's volk was te huis. Engeland zal ook nimmer worden aangevallen, tenzij het zich zelf blindelings in den oorlog wilde storten."

Kossuth besprak vervolgens verscheidene maatregelen der Engelsche regering, vooral hare bemoeijingen om de neutraliteit der kusten van Dalmatie te verkrijgen; hij zag daarin de kenteekenen van den wensch van het Engelsche ministerie, om de zaak van Oostenrijk in de hand te werken en ging dan als volgt voort: Men begrijpt niet hoe keizer Napoleon Italie bevrijden kan, terwijl hij in zijn eingen land als despoot regeert, doch in elk geval is de despotische heerschappij van Oostenrijk van dien aard, dat de Fransche heerschappij in Italie onmogelijk erger kan zijn. Inderdaad, de verandering van despotieke regeringen is geschikt om eenige vrijheid in het leven te roepen, ten minste kan dit in dit geval zoo zijn, want Frankrijk is zoowel eene natie als een despotisme; en dit is met Oostenrijk het geval niet.

Een groot effect bragt Kossuth ook te weeg met een der slotphrasen, waarin hij uitriep: »Mogt Oostenrijk door Engeland in den steek gelaten worden, dan is het van God verlaten."

Na afloop der rede, die $1^1/_4$ uur duurde, werd Kossuth met een daverend applaudissement begroet.

— In eene meeting, die in Cheltenham plaats had tot oprigting van een vrijwillig verdedigingscorps, nam lord Ellenborough het voorzitterschap waar. Hij zeide bij die gelegenheid onder anderen het volgende: Hoe wenschelijk het voor ons zijn moge, neutraal te blijven, zoo kan evenwel eene bloote neutraliteit ons geen veiligheid verschaffen en kan den oorlog slechts gevaarlijk maken. Wanneer Frankrijk onder alle omstandigheden op onze onvoorwaardelijke nietinmenging rekenen kon, dan zou het waarschijnlijk geheel anders optreden. Engelands onzijdigheid is veeleer een middel, om het land in oorlog te wikkelen, dan dien te voorkomen. Het is te hopen, dat men zich aangaande het karakter van den tegenwoordigen oorlog niet bedriegen zal; het is te hopen dat men niet gelooft, dat het werkelijk een oorlog voor de onafhankelijkheid van Italie zij; voor die onafhankelijkheid heb ik reeds voor 43 jaren het woord gevoerd; zij was de wensch van geheel mijn leven. (*Cheers*). Niets zoude tot veiligheid van Oostenrijk zelf meer bijdragen dan de oprigting van eene groote en onafhankelijke mogendheid in Italie. (*Hoor, Hoor!*) Maar ik heb niet de minste hoop, dat de Fransche inmenging zulk een gevolg hebben zal, Frankrijk streeft alleen naar die suprematie in Italie, welke Oostenrijk sedert 1814 bezat. (*Hoor, hoor!*) In Oostenrijks handen diende het tot verdedigings-doeleinden; Frankrijk zou het tot een aanvallend doel bezigen, en in zijne magt zou het eene groote schrede voorwaarts zijn tot verandering der Middellandsche zee in een Fransch water (*Cheers*). De burgerlijke regering van Oostenrijk mag ik niet verdedigen. Ik geloof echter dat zij in eenige provincien goed is, en het volk aldaar is loyaal en tevreden. In zijne vreemde landen mag dit anders zijn. Maar wij mogen ons niet bemoeijen met de hervormingen der burgerlijke regering in andere staten. De groote militaire magt van Oostenrijk, welke de onafhankelijkheid van Midden-Europa verdedigt, gaat ons alleen aan, en eene verzwakking van die militaire magt is geheel en al tegen ons belang en dat van Midden-Europa. In het jaar 1805 trad Oostenrijk moediglijk en met groot gevaar aan de spits en verhinderde een inval in Engeland (*Cheers*). In 1809 leed het groote verliezen. Maar zijne optreding maakte Wellington's beweging naar Madrid gemakkelijker en legde den grond tot Spanje's bevrijding. En in 1813 droeg het hoofdzakelijk bij tot bevrijding van Europa (*Cheers*). — Ten slotte verklaarde de redenaar zich overtuigd van het bestaan eener gevaarlijke alliantie tusschen Frankrijk en Rusland.

— Uit een schrijven van het departement van buitenlandsche zaken aan het handelshuis Pietronie en Draper te Londen, blijkt, dat Toskane als een oorlogvoerend land beschouwd moet worden van het oogenblik af, dat de provisionele regering aldaar een contingent aan de geallieerden afgestaan heeft en Livorno in handen der Franschen is. Dientengevolge loopen schepen, die contrabande naar Toskaansche havens brengen, al de gevaren, die zijn opgesomd in de proclamatie van de koningin.

— De *Malta Times* van den 17den beweert, dat de tegenwoordige zeemagt van Engeland in de Middellandsche Zee (33 vaartuigen), hoe geducht ook voor die wateren, nog aanzienlijk vermeerderd zal worden en dat de Engelsche vloot aldaar binnen kort uit 97 vaartuigen, waarvan 22 linieschepen, zal bestaan. Het garnizoen van Malta zal op eene sterkte van minstens 18,000 man gebragt worden.

— Met de recrutering der marine soldaten gaat het, volgens eene mededeeling van de *Times* goed vooruit, zoodat men de door de regering verlangde 2000 man versterking spoedig hoopt bijeen te hebben.

— De bank heeft het disconto van $4^1/_2$ op $3^1/_2$ pCt. verlaagd.

— Volgens de opgave van den *Board of Trade* hebben de uitvoeren gedurende de maand April bedragen eene waarde van 11,330,730 pd. st. tegen 9,985,844 pd. st. en 9,451,433 pd. st. gedurende dezelfde maand van 1857 en 1858.

FRANKRIJK.

— Te Marseille zijn berigten ontvangen uit Syra van den 21sten, volgens welke de admiraal Lavaud aldaar uit den Pyraeus was aangekomen; hij had al de kleinere vaartuigen in den Archipel uitgezonden om jagt te maken op de Oostenrijksche schepen, die de Grieksche vlag voeren, om zoodoende aan de vervolging te ontkomen.

De Fransche kruisers in de Adriatische Zee leggen veel ijver aan den dag; zij hebben reeds verscheidene schepen prijs gemaakt.

— Tot dusverre hebben de Oostenrijkers nog geen enkelen Franschen soldaat krijgsgevangen gemaakt.

— Uit Turin verneemt men dat de kolonel Meric de Bellefon, die te Montbello gewond werd, aan de gevolgen zijner wonden is overleden.

— De manschappen der ligting van 1858 zijn opgeroepen, om zich vóór den 12den Junij bij de dépots hunner regimenten te vervoegen.

— De *Moniteur* behelst de volgende dépêche uit Alessandria 28 dezer: De keizer, zooveel mogelijk de rampen van den oorlog willende verzachten, heeft besloten dat al de gewonde krijgsgevangenen, zonder uitwisseling, aan den vijand zullen worden teruggegeven.

— Het leger van Lyon is geheel en al gereorganiseerd en blijft onder de bevelen van den maarschalk Castellane. Wat het leger van het Oosten betreft, dit zal weldra voltallig zijn. De maarschalk Pélissier ontvangt elken dag de hoofdofficieren, die onder zijn opperbevel zullen staan. De generaal Thiry zal de artillerie, de generaal Chabaud-Latour de genie kommanderen.

— De *Constitutionel* verklaarde in zijn nommer van 28 Mei, dat, wanneer Engeland eenmaal de onzijdigheid opheven en een werkdadig deel aan den oorlog nemen zou, dit volgens zijne bekende, liberale beginselen, slechts ten gunste van de onderdrukte Italianen zou kunnen wezen.

— De *Moniteur* behelst eene nota, waarin gezegd wordt, dat de regering des keizers tot nu toe steenkolen nooit als oorlogscontrabande heeft beschouwd. Zij zal gedurende den tegenwoordigen oorlog overeenkomstig deze zienswijze handelen.

— Het Spaansche gouvernement heeft vier stoombooten gekocht, die naar het heet, voor het overbrengen der mails tusschen Cadix en Havana dienen moeten.

— Met het overlijden des konings van Napels, is een der hardnekkigste voorstanders van de Oostenrijksche staatkunde in Italie verdwenen. Dat Oostenrijk daardoor zijn invloed in dit land kan verliezen, spreekt van zelf. Men schijnt dit te Weenen ook in te zien, en het is zeker om in dit opzigt toch niets te verzuimen, dat de heer von Hubner in aller haast naar Napels vertrokken is.

— Te Toulon is, naar men zegt, een Oostenrijksch vaartuig binnengebragt, terwijl te Oran insgelijks twee schepen onder die vlag binnengebragt zijn, die geladen waren met steenkolen.

— Men leest het volgende in de *Pays*: Men weet, dat de keizer besloten heeft, dat aan de Oostenrijksche koopvaardijschepen, die zich in Fransche havens zouden bevinden of daarin mogten binnenvallen bij het begin der vijandelijkheden, zonder bekend te zijn met de oorlogsverklaring, een termijn van zes weken wordt toegestaan om die havens te verlaten, en dat zij voorzien zouden worden van een vrijgeleide, ten einde vrijelijk te kunnen vertrekken naar de havens, waar zij te huis behooren of de wijk te kunnen nemen naar eene neutrale haven.

De minister van marine heeft ter volvoering van dit besluit, aan de maritieme authoriteiten de noodige vrijgeleides, doen uitreiken en reeds is van eenige dier stukken gebruik gemaakt. Ook heeft de minister de gouverneurs der kolonien gemagtigd dergelijke vrijgeleides uit te reiken.

— De *Messager de Paris*, welk blad in correspondentien uit Italie en in artikelen zooveel kwaads mogelijk gezegd heeft van de Oostenrijks, en zich niet ontzien schijnt te hebben hen te lasteren, heeft een *communiqué* van de regering ontvangen, waarbij het blad wordt uitgenoodigd zich voortaan meer in acht te nemen. Deze maatregel heeft veel bijval bij het publiek ontmoet, hetwelk zeer goed begrijpt, dat wanneer men zijne vijanden verlaagt, alvorens hen te hebben overwonnen, men de verdienste van hen die hen later mogten overwinnen, vermindert. De redacteur van dit blad is een afgevaardigde, Jubinal genaamd.

— De Fransche regering heeft maatregelen genomen, om zich buiten Engeland van steenkolen te voorzien. Daartoe zijn met verschillende maatschappijen contracten gesloten. Zoo moet o. a. de Compagnie de la Loire 100,000 ton; die de la Grand Comte 10,000 ton, die van Graissessac 25,000 ton leveren. Bovendien heeft de regering zich met het Piemontesche gouvernement verstaan, om gemeenschappelijk de rijke steenkolenmijnen van het eiland Sardinie te laten ontginnen.

Men verzekert wijders dat het gouvernement eene gewigtige overeenkomst heeft gesloten met eene groote maatschappij, wegens de exploitatie van steenkolenmijnen van groote uitgestrektheid en in Frankrijk gelegen. Deze belangrijke zaak verzekert voortaan de leverantie voor de Fransche marine en maakt Frankrijk van het buitenland onafhankelijk.

— Volgens een schrijven uit Parijs is men aldaar onledig met de organisatie van een korps, dat den naam zal dragen van *l'armeé du Nord*. Het zal bestaan uit vier divisien infanterie en vier divisien kavallerie, tegenwoordig uitmakende het garnizoen van Parijs. Zoodra de organisatie van dit korps voltooid is, zal het door middel van den spoorweg in 24 uren naar de noordoostelijke grenzen gebragt kunnen worden. Deze troepen zullen alsdan door een mobile nationale garde vervangen worden, zamengesteld uit de nationale garde en door officieren gekommandeerd.

— Spanje schijnt eene voor Frankrijk vijandige neutraliteit te willen aannemen. De Spaansche consuls namelijk in de havens van de Midd. Zee, hebben bevel ontvangen zich te verzetten tegen het

vertrek van schepen met oorlogsmaterieel voor rekening van de Fransche regering geladen.

– Daarentegen laadt op dit oogenblik een Russisch driemastschip van 1200 ton, te Marseille, voor rekening van het Fransche gouvernement, geschut, affuiten, bommen en kogels. Behalve dit materieel brengt dit schip naar Genua 20,000 geweren en 200,000 patronen, die in Frankrijk gefabricoerd zijn.

— Volgens den *Pays* gaat de organisatie van het nationale Toskaansche leger met spoed vooruit. Dit leger zal den naam dragen van tweede legercorps van Midden-Italie. Te Florence zijn reeds drie regimenten infanterie, een bataillon tirailleurs en eene compagnie artillerie zamengesteld.

— Volgens de *Monitore Toscano* heeft de hertog van Modena op al de specie, welke zich in de openbare kassen bevond, beslag laten leggen, vermits hij wil dat de Franschen zoo weinig geld als mogelijk is, in het land zullen vinden. Ook heeft hij alle bruggen op den weg van Abattone, langs welken men verwacht, dat de Franschen zullen trekken, in de lucht laten springen, terwijl de heirweg onbruikbaar is gemaakt.

— Volgens berigten uit Madrid hebben te Valencia eenige ongeregeldheden plaats gehad. Een 18tal personen had zich vereenigd en heeft Karel VI als koning uitgeroepen. De plaatselijke autoriteiten hebben terstond de noodige maatregelen genomen om de rust te herstellen. De onruststokers hebben de vlugt genomen; zij worden ijverig vervolgd. Tot heden echter is het nog niet gelukt om zich meester van hen te maken.

— De *Annales du Commerce* bevat de volgende opgave der gevolgen van de Amerikaansche handelscrisis van 1857 (de vier laatste maanden van dat jaar) en van 1858.

In 1857 heeft het aantal faillissementen aan gene zijde van den Oceaan bedragen 4932 met een passief van 292 millioen en in 1858 4225 met een passief van 96 millioen dollars. In het geheel hebben er dus plaats gehad 9157 faillissementen met een passief van 388 millioen d. De plaatsen der Unie, welke het meest de gevolgen van de crisis ondervonden hebben, zijn: New-York, met 1321 faillissementen; Boston, met 224 en het overige deel van den zoo industrieelen staat Massachussets met 358 faillissementen; Philadelphia, 389; Chicago, met zijn belangrijken graanhandel, 204; Cincinnati, met zijne zouterijen en schoenmakerijen, 147; Baltimore, de mededinger van New-Orleans naar de katoenhandel, 134; New-Orleans 103, enz. Al die steden zijn door een commercieelen band zeer naauw aan elkander verbonden, vooral de vier eersten, hetgeen den sleutel geeft van de talrijke en het gelijktijdige der aldaar plaats gehad hebbende verliezen. Om dien band aan te toonen, zij het genoeg op de omstandigheid te wijzen, dat New-York de groote uitvoermarkt is van de voortbrengselen van Massachussets en Pennsylvanie, en tevens voor een groot deel de granen, welke de landbouw van het westen te Chicago bijeenbrengt, uitvoert.

Indien men thans het aantal faillissementen in 1857 en 1858 met elkander vergelijkt, dan ziet men, dat hun getal nagenoeg gelijk is, terwijl het passief der faillissementen in 1858 tot twee derden verminderd is. Welk gevolg kan men daaruit anders trekken, dan dat de groote huizen reeds in het begin der crisis vielen en successivelijk de kleinere huizen in hunnen val medesleepten? Of, om andere woorden te bezigen, het kwaad lag in de organisatie der banken en van den groothandel, het kwaad dat 12 of 15 maanden lang de Amerikaansche markt zoo zeer geschokt heeft, en met haar, alle voorname markten der wereld. Het is te hopen dat het verbazende passief van 388 millioen dollars langen tijd den Amerikanen als een waarschuwend voorbeeld voor oogen mag zweven. Maar de Amerikanen laten zich om zulk eene kleinigheid in hunne operatiën niet ligt tegenhouden; misschien heeft in 1859 bereids den donderslag vergeten, die in Augustus van 1857 losbarstte. Europa behoort dien evenwel in herinnering te houden.

— Aan de *Annales d'Afrique* ontleent men het volgende:

"Een slavenhaler, de *Julia Deans*, is te Cape Coast Castle, de hoofdplaats der Engelsche bezittingen aan de Goudkust, den 19 December jl. genomen door het Amerikaansche fregat *Vincennes*, en vervolgens naar de Vereenigde Staten gezonden. Wat van de negers, die zich op de *Julia Deans* bevonden en met dit vaartuig naar Amerika zijn gebragt, geworden is, weet men niet. De aandacht der genootschappen tot afschaffing van den slavenhandel wordt hierop gevestigd.

De koning Gezo, de slaven-koning van Dahomey, is overleden (*reeds door ons gemeld.*) Bij zijne begrafenis die te Abomi plaats had, waren al de slavenhandelaars van Whydah tegenwoordig. Elk hunner heeft bij die gelegenheid een zeker aantal slaven medegebragt, om opgeofferd of aan zijn opvolger ten geschenke gegeven te worden. Er was eerst sprake om 2000 Afrikanen op zijn graf te offeren; dit getal is echter verminderd op 800.

De Europesche agent van Gezo te Whydah heeft daarbij al de pracht, bij zoodanige gelegenheden gebruikelijk, ten toon gespreid. Hij heeft aan den nieuwen koning een buitengewoon grooten schotel van massief zilver en gevuld met nieuwe dollars, aangeboden, terwijl hij ten gebruike van zijn overleden meester een geciseleerden zilveren boom heeft geschonken, aan welks takken de geurigste Havana-cigaren hingen, opdat de overledene in het paradijs daarvan naar welbehagen gebruik zou kunnen maken.

Nadat de verschrikkelijke plegtigheid ten einde was, heeft de nieuwe koning verklaard, dat hij de staatkunde zijns vaders aannam. Hij is van Abomi vertrokken aan het hoofd van een aanzienlijk leger, ten einde een slavenjagt te houden.

De *New-York Herald* bevat het volgende: »De heer Fisk, van New-Orleans, heeft den reeders van het schip *Nuremberg* een proces aangedaan tot vergoeding van de waarde eener slavin. Milfred Ann — dit was de naam van laatstgenoemde — zou namelijk in December 1854 naar Frankrijk aan boord van dit vaartuig vertrokken en aldus aan haren meester ontvlugt zijn. De heer Fisk eischt eene schadevergoeding van 1200 dollars, als prijs der slavin, benevens 250 dollars als vergoeding voor zijne advertentiekosten, die hij aangewend had om haar op te sporen, en 25 pd. st. maandelijks, voor het verlies harer diensten, sedert haar vertrek."

Het eten van menschenvleesch verdwijnt al meer en meer uit de zeden van de negers aan de kust van Guinea; evenwel maken zij van deze verschrikkelijke gewoonte nog telkenmale gebruik, wanneer hunne godsdienstige begrippen dit voorschrijven. Vieren zij b. v. een verjaardag van het overlijden van een of ander hoofd, of stichten zij een nieuw dorp, dan hebben zij een slagtoffer voor hunne afgoden noodig, ten einde deze gunstig te stemmen voor de nieuwe plaats, of om den boozen geest, die altijd om hunne hutten rondwaart, te verdrijven. Indien zij onder hunnen stam geen veroordeelde hebben, die als offer dienen kan, dan koopen zij een uit hunne nabijheid. Is nu de dag ter voltrekking van de plegtigheid daar, dan bedwelmen zij den ongelukkige met palmwijn, vervolgens geleidt men hem, onder het slaan van den tamtam, naar de offerplaats en daar wordt hij staande aan een paal gebonden.

Wanneer men met deze toebereidselen gereed is, begeven de hoofden der negers, ten halve gekleed en met hun fraaisten opschik getooid, zich naar den ongelukkige en zwaaijen, al dansende rondom het slagtoffer, een dolk, terwijl de oude vrouwen en toovenaars een eentoonig gezang aanheffen. Hierna komt op een gegeven teeken elk hunner beurtelings voor den gevangene, op het voorbeeld der Roodhuiden van Noordelijk Amerika, en brengt hem met zijn wapen een steek toe, dien men zorgt dat niet doodelijk is. Vooral moet men zijn hoofd sparen, vermits de eer om hem dit af te slaan, toekomt aan den zoon des konings of aan het voornaamste opperhoofd dat tegenwoordig is. Dit opperhoofd kan echter zijne taak als zoodanig niet eer vervullen, dan nadat alle aanwezigen den ongelukkige gemarteld hebben. Zoodra de gevangene nu onthoofd is, opent men zijn lijk, opdat de toovenaars uit de lillende ingewanden, even als de offer-wigchelaars der ouden, de toekomst voorspellen en de goden raadplegen. Hierna worden het hart, de lever en de ingewanden van het slagtoffer door elkander in een groote ketel geworpen, tegelijk met een kip, een jonge geit en een fetisch visch, om, na gekookt te zijn, tot een feestmaaltijd te dienen, waaraan alle aanwezigen moeten deelnemen, op straffe van in den loop des jaars den dood te ondergaan. De feestgenooten hebben echter het regt, om dit geregt met palmwijn en brandewijn te besproeijen, een regt waarvan zij niet zelden in ruime mate gebruik maken.

»Aldus," zegt een zeker schrijver, »wordt men door de bloedige godsdienst plegtigheden van de negers in Genua, in hare afschuwelijkste bijzonderheden, herinnerd aan de menschenofferaars in verschillende werelddeelen; en deze verschrikkelijke overeenkomst in zeden schijnt, bij gebrek aan bekende overleveringen, aan te duiden, dat al deze mededeelen der menschheid, die de eerste kindschheid der beschaving nog niet te boven zijn, één en denzelfden oorsprong hebben, een oorsprong, die ongetwijfeld even hoog klimt in de verloopen eeuwen als de Rakchasa's in de Sanscritische heldenzangen en de Daysions der Veda's.

BELGIE.

— In den senaat zijn uitvoerige discussien gevoerd over de regeringsvoordragt, tot wijziging van artikel 84 der gemeentewet, welke voordragt ten doel heeft om aan de verschillende interpretatien, welke de regterlijke magt bij onderscheidene gelegenheden aan dat artikel gegeven heeft, een einde te maken, en voor goed te beslissen, dat particulieren, welke liefdadige instellingen, bij wijze van erfmaking of anderzins, in het leven roepen, geenszins het regt hebben daarvoor afzonderlijke bestuurders te benoemen, maar ten dien aanzien gebonden zijn aan denzelfden regel, die voor de openbare instellingen van liefdadigheid geldt, dat is: dat zij onderworpen zijn aan het beheer van het gemeentebestuur. Dit punt, lang een twistapel tusschen de clericalen en liberalen, was, zoo als men zich zal herinneren, de hoofdoorzaak van den val van het vorige ministerie, vermits het een ontwerp had ingediend, waarin het beginsel gehuldigd werd, dat particulieren het regt hadden om voor particuliere instellingen afzonderlijke bestuurders te benoemen, eene bepaling die grootelijks het benoemen van pastoors als zoodanig, alsmede de vermeerdering van het aantal goederen in de doode hand bevorderde, ten gevolge waarvan het ontwerp den naam van *Kloosterwet* verkreeg en de beweging van 1857 ontstond.

Door drie leden, waaronder de president van den senaat, de prins de Ligne werd een voorstel ingediend, strekkende om de behandeling van de regeringsvoordragt tot het volgende zittingjaar te verdagen, terwijl door den heer Forgeur daarop een amendement werd voorgesteld, strekkende, om aan het ontwerp der regering zijne terugwerkende kracht te ontnemen, door welk amendement men vele leden, die anders bezwaren tegen de voordragt hadden, daarvoor hoopte te winnen, een amendement overigens, waarmede ook de regering zich bereids verklaard heeft te kunnen vereenigen.

De heer Rogier, minister van binnenl. zaken verklaarde dat de regering zich niet vereenigen kon met het voorstel tot verdaging der discussie tot het volgende zittingjaar. Het was hoog tijd dat eene kwestie, die de gemoederen zoozeer en zoolang bezig had gehouden, eindelijk voor goed geregeld werd. Aan het regeringsontwerp werd door de clericale partij ten laste gelegd, dat het aan het godsdienstig gevoel belemmeringen in den weg legde, maar dit is ten eenenmale onwaar; de liberale partij begunstigt de voldoening van edele opwellingen, hetzij die zich doen kennen onder den naam van vrijheid van liefdadigheid van philantropie, van liberalisme, enz. Maar de vrijheid van liefdadigheid, wil zij goede vruchten dragen, moet niet geheel onbeperkt of regelloos zijn; anders zou zij aanleiding geven tot ernstige misbruiken. De vrijheid van weldoen wordt door de regering allezins gehuldigd, de regering wil die vrijheid ondersteunen, maar zij moet in overeenstemming zijn met de organisatie der nieuwere maatschappij en met de waarachtige belangen van die klassen der bevolking, welke men wil ondersteunen.

De nieuwere maatschappij heeft, tegenover de talrijke misbruiken, welke de toestand der maatschappij zooals die vroeger was, had achtergelaten, openbare instellingen van liefdadigheid in het leven geroepen, welke voor het beheer van het goed der armen verantwoordelijk en afzetbaar zijn. De partij nu, welke tegen de regeringsvoordragt is, wil dit niet; zij wil aan elk individu het regt toegekend zien, om voor particuliere instellingen van liefdadigheid, afzonderlijke, levenslange, onafzetbare en onverantwoordelijke bestuurders te benoemen. Wat zou, indien dit regt erkend werd, hiervan het gevolg zijn? Overal in het land zouden binnen korten tijd afzonderlijke bestuurders worden benoemd, wier vermenigvuldiging alleen zou afhangen van de luim van stervenden of van den invloed, dien men op hen weet uit te oefenen.

Elk die weldadig is, kan aan zijne ingevingen vrijelijk voldoen. De staat eerbiedigt zelfs de luimen van den testateur; doch hij moet zorgen, dat het goed, hetwelk hij voor de armen of andere weldadige doeleinden bestemd heeft, naauwgezet en eerlijk bestuurd worde. Om buitendien zooveel als slechts eenigzins mogelijk is, aan den wil des testateurs of donateurs te gemoet te komen, verleent de staat hem het regt zich in het bestuur te laten vertegenwoordigen, hetzij door hem zelven of door zijne erfgenamen. Op die wijze kunnen de stichters van liefdadige instellingen zich zelven overleven, en, als ware dit nog niet genoeg, men weet, dat wanneer iemand eene particuliere instelling van liefdadigheid met speciale bestuurders wil stichten, alsdan de kamers geroepen worden uitspraak te doen en deze afwijking van den gewonen regel kunnen goedkeuren.

Ten slotte verklaarde de minister te hopen, dat de senaat de noodzakelijkheid zou inzien, dat een einde aan de debatten over deze netelige en gewigtige aangelegenheid gemaakt werd. Hij hoopte tevens dat de senaat zijne goedkeuring zal schenken aan eene regeling, welke op allezins billijke grondslagen rust, terwijl zij een einde maakt aan een conflict, dat reeds al te lang geduurd heeft.

De heer Spitaels, de prins van Ligne en de heer Dorlodot gaven alsnu in de zitting van 25 Mei te kennen dat nu de regering verklaard had, zich niet met hun voorstel tot verdaging der debatten tot het volgende zittingjaar te kunnen vereenigen, zij hun voorstel introkken. De prins de Ligne, voorzitter van den senaat, verklaarde bovendien, dat hij en zijne mede-voorstellers thans voor het amendement van den heer Forgeur (volgens hetwelk aan de regeringsvoordragt hare terugwerkende kracht wordt ontnomen) zouden stemmen. Er zijn, zeide hij, in het staatkundige leven der volken oogenblikken, waarin het belang van het vaderland een soort van wapenstilstand tusschen de partijen eischt. Zulk een oogenblik achtte hij thans daar.

Nadat alsnu nog verscheidene redenaars het woord hadden gevoerd, werd het amendement van den heer Forgeur in omvraag gebragt, en aangenomen met algemeene stemmen. Vervolgens had de stemming plaats over de voordragt der regering, aldus geamendeerd, waarvan de uitslag was dat ze werd aangenomen met 26 stemmen tegen 23, terwijl 3 leden zich aan de stemming onthielden.

De kamer van afgevaardigden heeft het aldus door den senaat gewijzigde ontwerp met 50 tegen 15 stemmen aangenomen.

— Onze regering heeft bevel gegeven tot het onder de wapens roepen van de ligtingen van 1856 en 1857.

— In het laatst der maand Mei hebben hevige onweders verschrikkelijke verwoestingen in de provincie Luik aangerigt. In de omstreken van Bois-de-Breux liggen al de granen op den grond, maar dat beteekent niets bij de ramp, waardoor Remouchamps bij Aywaille getroffen is, Remouchamps ligt op den regteroever van de Amblève, bij eene bergengte, in welke zich bij de intrede in het dorp de twee wegen van Hauregard en van Louvegnez vereenigen. Eene groote, dikwijls uitgedroogde beek, wanneer het goed weder is, neemt de wateren die van de bergen komen, op. De beek was den 28sten ten half een ure nog droog; kort daarna begon het te donderen, de regen viel bij stroomen neder, en het onweder duurde drie kwart uurs zonder ophouden. Het water rees zigtbaar in de beek, die weldra den oever overstroomde met eene snelheid, waarvan men zich geen denkbeeld kan maken; de inwoners hadden den tijd niet hun vee te redden evenmin als zich zelven; het water klom in die mate, dat in een huis aan den weg het water 3 meters hoog stond; de steenen, de balken, de boomen, alles spoelde in het midden van het dorp en werd in de Amblève verzwolgen. Tusschen Digné en Remouchamps is de weg op negen verschillende punten doorgebroken, zoodat men zelfs met een paard er niet door zou kunnen komen. De brug, die over de beek ligt, op de plaats waar de twee wegen zamenloopen, is gebroken. Veertien menschen kwamen om het leven. In den avond van den volgenden dag bragt men in het dorp vier levenlooze kinderen; men had ze uit de rivier, nabij de brug van Sougnez, opgehaald. Ook de materieele schade is groot. De weg is onbegaanbaar; zes huizen zijn ingestort, op al de naburige velden is de oogst vernield en honderde koeijen, varkens en schapen zijn verdronken.

Te Jalhay is een kind door den bliksem doodgeslagen.

Men schrijft uit Hoei: Een verschrikkelijk onweder heeft zich te Bas-Oha, Huccorgne, Moha, Couthuin enz. ontlast. Te Moha stond het water 2 à 3 voet hoog. Al de tuinen zijn verwoest en de oogsten vernield, en zijn boomen ontworteld en muren omgeworpen. Te Bas-Oha zijn de wijngaarden geheel bedorven.

Uit Andennes schrijft men, dat het onweder ook daar groote schade veroorzaakt heeft. Gedurende twee uren waren de straten als in sluizen veranderd en het water stond in eenige huizen 2 voet hoog.

Ook uit Verviers, Charleroi en een aantal andere plaatsen zijn treurige berigten ontvangen van de ongelukken, door dit onweder veroorzaakt.

AMERIKA.

— De berigten uit de Vereenigde Staten (New-York) loopende tot 25 Mei. Volgens een der bladen heeft de Amerikaansche regering den Franschen gezant te Washington, de hoop te kennen gegeven, dat de tegenwoordige oorlog geen afbreuk zou doen aan de belangen van den Amerikaanschen handel.

De heer de Sartiges heeft daarop geantwoord dat hij de mogelijkheid niet inziet om moeijelijkheden te voorkomen, daar, wanneer het tot een Europeschen oorlog mogt komen, Engeland zeer zeker van het regt tot onderzoek van schepen zal gebruik maken, iets waartegen Amerika en Frankrijk zich zouden moeten verzetten.

— De heer Dallas, de Amerikaansche gezant te Londen, heeft aan het kabinet van Washington kennis gegeven, dat de Britsche regering het door sir W. Gore Ouseley met Nicaragua gesloten tractaat had afgekeurd en dat genoemde staatsman bevel had gekregen naar Nicaragua terug te keeren om een tractaat te sluiten, in overeenstemming met zijne instructien.

— Men verneemt dat de president der Vereenigde Staten bevel gegeven heeft troepen te concentreren op de grenzen van Mexio. Ook zal een eskader in de golf van Mexio gaan kruisen.

— Men zegt dat eene Amerikaansche vloot naar de Middellandsche zee zal gezonden worden.

— De firma's Hargous Brothers en Meijer en Stucken te New-York hebben hare betalingen geschorst.

Ook is gefailleerd de effectenmakelaar John Little te New-York met een Passief van eenige millioenen. Dit faillissement is door verscheidene andere gevolgd.

— Een gedeelte van de stad Oshkosh (Wiksdonsin) is door een brand vernield. De schade wordt op 500,000 pd. St. begroot

— Het parlement van Canada heeft een adres van Loyanteit aan koningin Victoria gerigt en haar uitgenoodigd, Canada in het jaar 1860 met een bezoek te vereeren.

— Het congres van Nicaragua heeft geweigerd den afstand van gronden aan de maatschappij van den heer Belly, door den president Martinez gedaan, goed te keuren.

— De berigten uit Mexio hangen een treurig beeld op van den stand van zaken aldaar. Degollado, die aan het hoofd der *Puros* of constitutionnelen staat, heeft een gedeeltelijk beleg van de hoofstad begonnen en dreigde met eene bestorming. De *Conservatores* barikadeerden de stad, trokken troepen bijeen en sloegen den 2den April een aanval af. Den 11den deden zij onder generaal Marquez een uitval en bragten aan de *Puros* eene gevoelige nederlaag toe; zij wisten echter zoo weinig partij van die overwinning trekken, dat de vijand in veiligheid het slagveld kon ruimen. Zeventien gevangenen lieten zij echter dadelijk fusilleren.

De nieuwe Amerikaansche gezant, de heer M'Lane, is te Vera-Cruz aangekomen en heeft Juarez als president erkend; Engeland en Frankrijk zouden, naar men zeide, Juarez ook erkennen.

— De bekende Walker is met 300 man te Acapulcos in Mexio geland. Omtrent zijne voornemens wist men niets.

— Den 23sten April heeft er in Venezuela een opstand plaats gehad, en wel onder het garnizoen op het kasteel van San Carlo, te Maracaïbo. De kommandant en de officieren van gemeld garnizoen werden door de opstandelingen, bijgestaan door de gevangenen, aldaar, ontwapend en in verzekerde bewaring genomen; er werden onverwijld troepen van de stad Maracaïbo gezonden en den 27sten onderwierpen zich de opstandelingen aan het gouvernement.

Aan de *Diario de Avisos* van Caracas, loopende tot den 27 April jl. ontleenen wij het volgende, betreffende de krijgsverrigtingen.

Naar luid van berigten van den 22sten hadden de opstandelingen onder generaal Zamora, op den 17den April, in Barinas, eene gevoelige nederlaag met groot verlies aan volk, door de troepen onder generaal Escobar, geleden.

Uit berigten van Cumana verneemt men dat generaal J. Sotillo, den 29sten Maart, bij Tigre was geland; hij kwam te Maturin met 60 man en hield aldaar eene executie; vervolgens vereenigde hij zich met zijne twee zoons in Caicara, die hun hoofdkwartier aldaar hadden, met omtrent 1000 man troepen.

Generaal J. Sotillo heeft te Caicara den dapperen Rondon, die in 1835 in het gevecht te Urica vele bewijzen van moed gegeven had, doen doodschieten. Rondon werd krijgsgevangen gemaakt met de troepen van Isaba, die zich aan de zonen van Sotillo onderworpen hadden.

Kolonel Penna bevond zich te Yuanaguana, waar hij zich had vereenigd met 200 man troepen, onder het bevel van den kommandant Llamosas, bestaande uit vrijwilligers van Cumana. De krijgsmagt onder kolonel Penna bestond toen uit 1000 man.

De troepen van het gouvernement, onder generaal Zamora, in de oostelijke provincien, hebben eene volkomen overwinning behaald op de standelingen, onder generaal J. Sotillo. In een officieel berigt van generaal Zamora van den 15den April wordt medegedeeld, dat hij op gemelden dag, bij el Paso de la Amana in Santa Barbara slag geleverd heeft tegen 1530 man troepen, aangevoerd door generaal J. Sotillo; dat het gevecht spoedig belist werd door een krachtdadigen aanval, waarin de vijand aan manschappen een verlies van 32 dooden, 9 gekwetsten en 450 man krijgsgevangenen leed, en waarbij 2 stukken geschut, krijgsbehoeften en een aantal rundvee veroverd werden.

Het verlies der gouvernementstroepen bestond uit 15 man aan dooden en gekwetsten.

Men dacht dat door deze overwinning de vrede in de oostelijke provincien volkomen zal hersteld worden.

— De opening van het Braziliaansche parlement zoude den 11den Mei plaats hebben. Bij het corps diplomatique hebben eenige veranderingen en bevorderingen plaats gehad.

— Uit de republieken aan de La Plata-rivier verneemt men dat generaal Urquiza de provincie Buenos-Ayres met een inval bedreigt. Tot dat einde had hij een leger van 20,000 man bijeengebragt. De provincien van de Argentijnsche confederatie keurden den oorlog goed.

— Guayaquil wordt nog door het Peruaansche eskader geblokkeerd. Men zag eene bemiddeling door den gezant van Chili te gemoed.

— In Peru is men beducht voor een opstand tegen Castilla.

— In Chili duurt de opstand voort.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.